

E 1294

A NAGY-KANIZSAI IZR. HITKÖZSÉG

ÁLTAL FENTARTOTT

ELEMI, POLGÁRI ÉS FELSŐ KERESKEDELMI

ISKOLA

É R T E S I T Ő J E

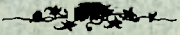
AZ 1896—97. TANÉVRŐL.

SZERKESZTÉ:

B Ú N S A M U

IGAZGATÓ.

NAGY-KANIZSA, 1897.

NYOMATOTT WEISS L. ÉS F. KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

REV 85

REV 98

1897. JAN. 15.

A NAGY-KANIZSAI IZR. HITKÖZSÉG

ÁLTAL FENTARTOTT

ELEMI, POLGÁRI ÉS FELSŐ KERESKEDELMI

ISKOLA

É R T E S I T Ő J E

AZ 1896—97. TANÉVRŐL.

SZERKESZTÉ:

B Ű N S A M U

IGAZGATÓ.

NAGY-KANIZSA, 1897.

NYOMATOTT WEISS I. ÉS F. KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

26872

KÖNYVTÁRSZÁM
1897. JAN. 15.

I.

Iskolaszék.

Elnök: Dr. Szukits Nándor.

Alelnök: Dr. Rothschild Jakab

Jegyző: Barta Lajos

Főt. Dr. Neumann Ede főrabbi, isk. felügyelő

5 Bachrach Gyula, gondnok

Dr. Blau Simon

Bún Samu, igazgató

Ebenspanger Lipót

Fischl Pál, ügyvéd

10 Grünhut Henrik

Halphen Mór

Hirschel Ede

Kárpáti M., a ker. isk. tantestület képviselője

Krámer Lajos, az el. és polg. isk. tantestület képviselője

15 Löwy Adolf

Löwinger Ignác

Maschankzer Mór

Rapoch Gyula. ügyvéd

Rosenberg Richárd

20 Dr. Rothschild Jakab

Dr. Rothschild Samu

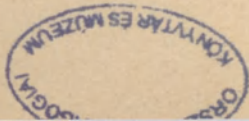
Dr. Schwarz Adolf

Sommer Náthán

Stern I. M.

25 Weisz Tivadar

1936

II.

Jelentés a lefolyt 1896—97. tanévről.

Szomorú kötelességet teljesítünk, midőn ez évi jelentésünkben első helyen ama nagy veszteségről emlékszünk meg, mely iskolánkat néhai dr. Schreyer Lajos iskolaszéki elnök halála által érte. Az Istenben megboldogult 1882 óta iskolaszékünk tagja, 1884 óta annak elnöke volt s mint ilyen mély tudása, tapintatos eljárása és nyílt jelleme által hitközségünk és különösen iskoláink díszére vált. Ő, ki bő tudománya által annyi ember fájdalmát enyhítette, saját, hosszú időn át tartó szenvedései ellen nem talált gyógyszert; neki, ki százaknak életét meghosszabbította, aránylag korán kellett sirba szállnia. A nemes lelkű tudóst, ki a helybeli izr. tanintézetek fejlesztésében nem csekély részt vett, 1896. július 11-én örök nyugalomra kísértük. Koporsóján dr. Neumann Ede főrabbi a hitközség, e sorok írója a tantestület részéről adott kifejezést ama nagy fájdalomnak, melylyel korai elköltözése hitközségünk minden tagjának keblét eltöltötte. Utódjául a tek. elöljáróság 1897. április 1-én tartott ülésén dr. Szukits Nándor urat, alelnökül dr. Rothschild Jakab urat választotta.

A lefolyt tanévben a tanulók beiratása szept. 1. és 2. napján eszközöltetett. Felvétetett az elemi leányiskolába 133, az elemi fiúiskolába 183, a polgári fiúiskolába 128, a felső kereskedelmi iskolába 122, összesen 566.

A felvett tanulók közül az iskolát a tanév végeig látogatta az elemi leányiskolában 129, az elemi fiúiskolában 178, a polgári fiúiskolában 127, a felső keresk. iskolában 118, összesen 552 tanuló.

Ha ezen számokat az utolsó évek kimutatásaival összehasonlítjuk, örömmel konstatáljuk különösen a felső ker. isk. folytonos gyarapodását, daczára annak, hogy magában Dunántúlban hat ilyen intézet létezik, melyek között a nagykanizsai a legfiatalabb.

Az egészségi állapot a lefolyt évben kevésbé kedvező volt, mint a megelőző években; a tantestületben gyakori helyettesítés vált szükségessé, míg az elemi iskola alsóbb osztályaiban a téli hónapokban föllépett kanyaró miatt az iskolában a tanítás 8 napon át szünetelt.

Haláleset mindamellett egyik intézetben sem fordult elő.

E helyen újból szükségesnek látjuk egy helyettes tanerő alkalmazásának sürgetését. Iskolánk személyzete 21 egyénből áll; ily nagy tantestületben majdnem minden nap van szükség helyettesítésre, állandó helyettes tanító hiányában azonban a helyettesítés nem sokat használ az illető osztálynak, de annál többet árt a többieknek.

Az elemi leányiskolában lényeges változás történt, a mennyiben a városi polg. leányiskola megnyitása által leányiskolánk V—VI. osztályának tanulói száma oly minimumra csökkent, hogy az iskolaszék még a tanév megnyitása előtt ezen osztályok beszüntetését határozta el.

A tantestületben előfordult változást illetőleg megemlítjük, hogy Boronkai Károly, ki elemi fiúiskolánknál 40 éven át működött, az 1895—96-iki tanév végével nyugdíjaztatván, helyébe Hirschmann Rezső szerajevói tanító, a Schwarz Mór, polg. isk. rajztanár távozása által megüresedett állásra pedig Neubrunn Tóbiás okl. rajztanár alkalmaztatott. A felső kereskedelmi iskolában pedig dr. Schwarz Adolf gyakorló ügyvéd nagymérvű elfoglaltsága miatt az intézetnél elfoglalt állásáról lemondván, tárgyat (váltó- és kereskedelmi jog) dr. Rosenberg Mór gyakorló ügyvéd vette át.

Iskolai ünnepélyeink közül első sorban a polg. isk. tantestület által április 11-én Kellert Lajos polg. isk. tanár tanintézeteinknél kifejtett 30 évi odaadó, sikeres működésének évfordulója alkalmából rendezett jubileumot említjük, melyről más helyen részletesen beszámolunk.

Január 28-án, mint már több év óta, úgy az elemi, mint a polgári iskolában Deák Ferencz nagy hazánkfia halála napjának évfordulóját gyászünnepélylyel ünnepeltük, mely alkalommal a polg. iskolában Kertész József, az elemi iskolában az igazgató intézett beszédet a tanulókhöz.

Márczius 15-ét a felső kereskedelmi, ugyszintén a polgári iskolában szavallatból és énekből álló szép ünnepélylyel ünnepeltük.

Az ifj. istentiszteletet a lefolyt évben is szombatonként tartottuk. Ez alkalommal nem mulaszthatjuk el, hogy Goldmann Samu kántor urnak az istentiszteletnél 14 éven át önzetlenül kifejtett közreműködéseért köszönetet ne mondjunk.

Tandij mentességben részesült	egészen	részben
az elemi iskolában	149	48
a polgári »	53	26
a felső kereskedelmi »	23	17
összesen	<u>225</u>	<u>91</u> tanuló

Az elengedett tandij értéke 8072 ft.

III.

Iskolai könyvtár.

Ez évi beszerzések.

A) Elemi és polgári iskolai tanári könyvtár.

Vétel utján.

Ribáry—Mangold: Képes világtörténet.
Az osztr.-magyar monarchia irásiban és képmiben, XIV. kötet.
Szinnyei József: Magyar írók 35—43. füzet.

Ajándék utján.

dr. Szukits Nándor iskolaszéki elnök ur ajándéka:

Flavius Josephus: Römische Geschichte 1790., 10 kötet.
" " Geschichte des jüdischen Krieges I.
1836.
" " Über das hohe Alter des jüdischen
Volkes 1871

Bartholdy J. L. S.: Der Krieg der tyroler Landleute 1814.

Jost J. M. dr.: Geschichte des Judenthums 1858, 2 kötet.

Nitsch P. F. A.: Zustand der Griechen 1806, 4 kötet.

Nork F.: Populäre Mythologie 1845, 2 kötet.

Michaelis J. D.: Mosaisches Recht 1777, 2 kötet.

Mendelssohn Moses: Philosophische Schriften I. 1784.

Löw Lipót: Hamafteách I. 1855.

Kiadók tiszteletpéldányai:

Barna I.: Német nyelv- és olvasó könyv I. 1894.

Deme Károly: Magyar olvasókönyv I. 1895.

Hoffmann Mór: Német nyelvtan és olvasókönyv I—III.
polg. isk. sz.

Novák Sándor: Magyar irálytan és olvasókönyv polg. isk.
számára.

Mangold Lajos: Világtörténelem polg. isk. sz.

Bartos—Matyéka: A francia ker. levelezés módsz. tan-
könyve.

Bricht L.: A budapesti ker. akadémia története-

— Tájékoztató adatok a ker. és iparkamarákról.

— A kereskedelemügyi minster 1893. és 1894. jelentése.

Szojka Gy.: A debreczeni ker. akadémia története.

Palóczy L.: Gyakorlati olasz nyelvtan.

Ransburg Zs.: Angol nyelvtan.

Szaklapok és folyóiratok.

Néptanítók Lapja.

Hivatalos Közlöny.

Népnevelők Lapja.

Felső nép- és polgári iskolai Közlöny.

Nemzeti Iskola.

Országos Középiszkolai Tanáregyesületi Közlöny.

Kereskedelmi Szakoktatás.

Zeitschrift für den Unterricht in Physik und Chemie.

Zeitschrift für Buchhaltung.

A kereskedelmi iskolai könyvtár jelen állománya.

(A polg. iskolának 906 kötetből álló könyvtára a ker. iskolának szintén rendelkezésére áll).

I. Magyar és német nyelv és irodalom.

1	Albrecht János	Német nyelvtan ker. isk. sz.
2—3	Beöthy Zsolt	A magyar irodalom története I—II.
4	Gyulai Béla — Barna I.	Magyar olvasókönyv a ker. tanonc-isk. számára.
5—6	Heinrich Gusztáv	A német irodalom története 2 kötet.
7—8	Hermann Paul	Grundriss der germ. Phylologie 2 kötet.
9	Engelien	Sammlung von Muster-Aufsätzen.
10-11	Kurz	Geschichte der deutschen Literatur III—IV.
12	Kluge Hermann	Themata zu deutschen Aufsätzen.
13	Lüben és Nacke	Einführung in die deutsche Literatur.
14	Simonyi—Balassa	Magyar nyelvtan.
15	Simonyi Zs.	Nyelvtud. közlemények. 1893. XXIII.
16	Szilády Áron	XVI. századbeli nagy költők művei.
17	Szinnyei József	Nyelvtud. közlemények XXVI. k. 1896.
18	Váczy J.	Berzsenyi Dániel életrajza.

II. Földrajz, történet.

1—2	Bárczay Oszkár	A hadügy fejlődésének története 2 kötet.
3—4	Burckhardt J. — Bánóczy J.	A renaissance-kori műveltség Olaszországban 2 kötet
5—14	Fessler J. A dr.	Geschichte der Ungern 10 kötet.
15—16	Fraknói Vilmos	Mátyás király levelei I—II.
17	Huppe — Szatmáry Gy.	A lengyel alkotmány.
18—19	Hunfalvy Pál	Az oláhok története 2 kötet.
20	Hampel József	A régibb középkor emlékei (IV—X. sz.) Magyarországon.
21—24	" "	Archeologiai Értesítő XIV—XVI. 4 kötet.
25	" "	" Közlemények XVII.
26	Halis — Hoffmann	Zalavármegyei évkönyv a milleniumra.
27	Király János dr.	Pozsony városa joga a középkorban.
28	Karácsonyi J. dr.	Szent-István oklevelei és a Szilveszterbulla.
29	Kerekes György	A kereskedelem története.
30	" "	Történelem felső ker. iskolák számára 1897.
31—33	Lippert Aug.	Kulturgeschichte 3 kötet.
34	Lanciani — Lubóczy Zs.	A régi Róma.
35		Magyar történelmi emlékek.
36	Nagy Gyula	A magyar történelmi évkönyvek a középkorból. IV. 1659—1739.
37—38	Radó A.	Az olasz irodalom története 1896. 2 k.
39	Ruskin — Geöcze S.	Venezia kövei I. 1896.
40—42	Szalay — Baróti	A magyar nemzet története I—II. 2 k.
45	Thaly Kálmán	Thököly Imre fejedelem 1691—92. leveleskönyve.
46	Thury József	Török történelmi írók II.

III. Mennyiségtan és természettudományok.

1	Berlocher V.	Zinsseszinsen-Rentenanlehen und Obl.-Rechnung.
2	Cherbuliez—Geöcze	Művészet és természet.
3	Emódi (Ekkert) Ant.	Természettan 1896.
4	Frick — Lehmann	Experimental-Physik I.
5	Haupt — Ottomár	Arbitrage und Paritäten.
6	Hazslinszky Fr.	Magyarország és társországainak sphaeriái.
7	dr. Houdek és Hervert	Mittheilungen 1893—1896.
8—11	König Gyula dr.	Math. és Természettudományi Értesítő XI—XIV.
12	dr. A. Kleier	Lehrbuch der Geometrie 1886.
13	dr. Lengyel Béla	Math. és Természettud. Közöny 1894.

14	Swoboda	Kaufmännische Arbitrage.
15	Spitzer Simon	Berechnung von Leibrenten.
16	Szabó József	Értekezések a természettudomány köréből XXIII.
17	Weinhold	Phisik. Demonstrationen.
18	Zeuner Gusztáv dr.	Abhandlungen aus der math. Statistik.

IV. Vegytan, áruisme, technologia.

1—2	Dammer Otto dr.	2 kötet
3	Hinterberger Fr.	Lehrbuch der Chemie 1853.
4	Lehmann C. G. dr.	Taschenbuch der theoretischen Chemie.
5	Reichel Salix	Warenkunde, Technologie.

V. Kereskedelem, ipar.

1	A kereskedelemügyi	miniszter jelentése 1893 – 1894.
2	Bartos Fülöp és dr. Matyéka K.	A fr. ker. lev. módszerének kézi könyve.
3	Bricht Lipót	A budapesti kereskedelmi akadémia története.
4	Jonás — Havas	Kereskedelmi irodalmi munkálatok.
5	Kiss S.	A kolozsvári keresk. akadémia története.
6—7	Kretschmar	Stenografisches Lesebuch 1849. 2 köt.
8	Novák	Geschwindschrift 1848.
9	Schär J. F.	Lehrbuch der Buchhaltung.
10	Sobry J.	La tenue des livres.
11	Schack Béla	Keresk. iskoláink a millenium esztendejében.
12	Szojka Gy.	A debreczeni ker. akadémia évkönyve. 1896.
13	dr. Vargha Gyula	A magyar hitelügy- és hitelintézetek története.
14	Tájékoztató adatok	a kereskedelmi- és iparkamarákról.
15	Záchár Gy.	A mezőgazdasági könyvvitel.
16	"	A közigazdasági számvetés tudománya.
17	"	Keresk. és pénzügyi szemle 77—138 sz.
18	"	" és pénzügyi szakintézetek és pénzügyi szemle 77—138 sz. és pénzügyi szemle 77—138 sz. és pénzügyi szemle 77—138 sz.

VI. Közgazdasági és jogi ismeretek.

1	Acsádi Ignác	Két pénzügytani tanulmány.
2	Fassel H. B.	Das mosaische rabb. Strafgesetz. 1876.
3—4	"	" " " " Civilrecht 2 kötet.
5	"	" " " " Gerichts-Verfahren.
6	Földes Béla	Közigazdaságtan.
7	Makay Dezső	Visszapillantások hazánk régi igazságszolgáltatási viszonyaira.

VII. Idegen nyelvek és irodalom.

1	Litré E.	Petit Dictionnaire.
2	Odermann — Côté	Deutsch-Französische Handelsecorrespondenz.
3	Palóczy Lipót	Gyakorlati olasz nyelvtan.
4	Passé	Le français parlé.
5	Ransburg Zs.	Angol nyelvtan 1896.
6	Schiebe—Odermann	Correspondance commerciale.
7	Zeuner	Grundfragen aus dem Gebiete der Grammatik.

VIII. Bölcsészet.

1	Emmerson R. W.— Szász K.	Az emberi szellem képviselői.
2	Ribót Th.—Holló István	A lelki átöröklés.
3	Fassel H. B.	Tugend- und Rechtslehre.

IX. Szaklapok és folyóiratok.

1—3	Akadémiai értesítő 1893—1896.
4—6	Hivatalos Közlöny 1893—1896.
7	Kereskedelmi Szakoktatás 1895.
8—9	Orsz. középiskolai Tanáregyesületi Közlöny 1895—1896.
10-11	Zeitschrift für Buchhaltung 1895—1896.
12	„ „ den Unterricht in Physik und Chemie.

X. Vegyes.

A magyar könyvkiadók milleniumi könyvjegyzéke.

A ker. iskolai ifj. könyvtár ez évi szaporodása.

Vétel útján.

Arany János: Buda halála, 5 p.
 Ballagi Mór: Kereskedelmi szótár.
 Beöthy Zsolt: A magyar irodalom kis tükre.
 Czuczor Gergely: Népies költeményei.
 Csengery Antal: Összegyűjtött munkái, 5 p.
 Csiky Gergely: Vasember, 2 p.
 Czóglér: A fizika története, 2 p.
 Ferenczy: Petőfi élete, 3 p.
 Goethe: Hermann és Dorothea (magy. isk. kiad.), 7 p.
 Gyulai Pál: Katona J. és „Bánk-Bánja“-ja, 2 p.
 Herder: Cid (magyaráz. iskolai kiadás), 5 p.
 Shakespeare: Julius Caesar (magyaráz. isk. kiadás), 5 p.
 Jókai Mór: Be kár megvénülni.

- Katona József: Bánk-Bán (magyaráz. isk. kiadás), 5 p.
Br. Kemény Zs.: Gyulai Pál 2 p.
Kisfaludy Károly: Csalódások (magy. isk. kiadás), 4 p.
    "   "   Tihamér.
Lessing: Nathan der Weise (magyaráz. isk. kiadás), 6 p.
Madách: Ember tragediája, 4 p.
Schiller Frigyes: Wilhelm Tell (magyaráz. iskolai kiadás), 4 p.
    "   "   Tell Vilmos (magyar.).
Szász Károly: Az ember tragediájáról 4 p.
Szigligeti: Csikós, 2 p.
    "   "   Mama.
    "   "   Fenn az ernyő, nincsen kas.
Tábori Róbert: Az utolsó mentsvár.
Flegler Sándor: Kölesey Ferencz.
Vörösmarthy M.: Két szomszédvár (magyaráz. iskolai kiadás), 5 p.
Wieland: Oberon (magyaráz. iskolai kiadás), 5 p.
Zrinyi: Szigeti veszedelem, 5 p.

Ajándék utján.

- Fischer Ferencz, III. oszt. tanuló: Julius Caesar, Minna von Barnhelm, Egmont, Dichtung und Wahrheit, Braut von Messina.
Horváth Sándor, III. oszt. tanuló: Liliomfi, Buda halála, Oberon.
Áts Ede, III. oszt. tanuló: Szigeti veszedelem.
Kohn Miksa, II. oszt. tanuló: Szigeti veszedelem.
Guth Zsigmond, III. o. tanuló: Kisfaludy Sándor munkái.
Molnár Ferencz, II. oszt. tanuló: Hermann und Dorothea.
Steiner Sándor, I. oszt. tanuló: Petőfi elbeszélő költeményei.
Steiner Róbert, II. oszt. tanuló: Gyurkovics leányok.
Menczer Andor, II. oszt. tanuló: Dráma és szinpad.

Többektől: A legvitézbb huszár, A kétszarvu ember, Iphigenie auf Tauris, A régi jó táblalírák.

IV. Tanszerek.

Ez évi beszerzések :

Vegyészi mérleg	85	frt	—	kr.
Súlyok hozzá	27	"	—	"
Homoru tükör	6	"	—	"
Vizszinmérő	4	"	50	"
Calver, Käferbuch	12	"	—	"
Friedrich, Naturgeschichte der deutschen Vögel	12	"	—	"

Tanintézeteink jötevői.

A) Alapítványok

a) ösztöndijakra.

Folyó sz.	Alapító	Összeg	Ösztöndijas	Osztály
-----------	---------	--------	-------------	---------

Elemi leányiskola.

1	Ebenspanger R.	2	—	Récsei Lina	1
2	Fassel H. B.	5	—	Hamburger Mari	3
	"	5	—	Wallenstein Jank.	2
3	Fischl Pál	3	90	Friedmann Szid.	2
4	Grünhut Szabin	4	37	Rosenberg Val.	1
	"	4	37	Maschankzer F.	2
	"	4	38	Österreicher M.	3
	"	4	38	Rechnitzer Sar.	4
5	Lessner Chaile	3	36	Weisz Mari	2
6	Lessner Márk	3	36	Goldmann Ida	2
7	Lackenbacher R.	4	80	Hamburger Mari	3
8	Mayerhofer Kat.	3	80	Sattler Hermin	3
	"	3	80	Neumark Ilona	3
	"	3	80	Steiner Józsa	4
	"	3	80	Bonyhádi Czilli	4
9	Tachauer Czeccz.	4	60	Mayerhofer Fr.	4

Elemi fiúiskola.

10	Bettlheim Adolf	1	—	Frischmann Józs.	1
11	Fassl Freidl	4	62	Dreisziger Izsó	4
12	Fischl Pál	3	90	Kürschner Jenő	4
12	G. Gutmann S. H.	4	—	Spitzer Lajos	4
	"	4	—	Deutsch Dezső	4
13	Löwi Efraim	3	85	Weltner Samu	3
	"	3	85	Zwieback Jenő	3
14	Löwi József	3	—	Flesch József	2

Folyó sz.	Alapító	Összeg		Ösztöndijas	Osztály
	Löwi József	3	—	Wéber Mór	2
	" "	3	—	Krausz Jenő	2
	" "	3	—	Heisler József	2
	" "	3	—	Dukász Aladár	3
15	Rosenfeld Jakab	3	36	Krausz Béla	3
16	Tachauer S. L.	2	62	Österreicher Józs.	1
17	" "	2	63	Weisz Béla	2
17	Dr. Pressburger J.	4	—	Beck Samu	3
	" "	4	—	Helfi Rezső	4
18	Weisz Julia	4	—		4
	" "	4	—		3

Vidor Béla 4., Lukács György és Krausz Béla 3. oszt. tanulók szorgalmuk és jó viseletük jutalmául a 18. sz. a. ösztöndíjből vásárolt következő könyveket kaptak: Radó V., Magyar népmondák 2 frt 80 kr., Benedek Elek, Mesék és elbeszélések 2 frt 40 kr., Dr. Kerékgyártó Elek, A munka öröme és dicsősége 2 frt 80 kr.

Polgári iskola.

19	Dr. Blau Simon	8	—	Apfelbaum Ign.	4
20	Eichberg Adolf	8	—	Slovák Béla	4
	Fassl H. B.	5	—	Frank Ernő	3
	" "	5	—	Pollák Dezső	2
21	Lessner Bernát	3	36	Brück Henrik	1
	Löwi József	3	—	Augenfeld S.	1
	" "	3	—	Maschankzer I.	1
	" "	3	—	Feldnár Béla	2
	" "	3	—	Weisz Henrik	3
	" "	3	—	Milhofer Dezső	2
22	Neufeld Bernát	3	—	Kürschner Samu	2
23	Rosenberg Izrael	5	—	Récei Samu	4
24	Rosenfeld Sánd.	3	—	Ehrenstein Győző	3
25	Strasser L. D.	8	—	Mannheim Béla	4
	" "	8	—	Páski Sándor	4

Felső kereskedelmi iskola.

Folyó sz.	Alapító	Összeg	Ösztöndijas	Osztály
1	Megyeri Krausz Mayer	30 —	Krausz Zsigmond	3
2	Nagykanizsai takarékpénzt.	20 —	Rechnitzer Miksa	2
	" " " "	20 —	Sugár Samu	3
3	Pollák Ármin	6 —	Steiner Ignác	1

B) Adakozások

a) ösztöndijakra.

1	Nagykanizsai takarékpénzt.	10 —	Steiner Sándor	ker.	1
	" " " "	10 —	Blauhorn Emil	"	2
2	Nagykanizsai ker. társulat	10 —	Nagy Jenő	"	2
	" " " "	10 —	Guth Zsigmond	"	3
3	Talmud-Thóra "egyesület	3 —	Weisz Ernő	polg.	1
	" " " "	3 —	Pollák Jakab	"	2
4	Dr. Neumann Ede néhai Neumann József halálá- nak évfordulóján	5 —	Komlósi Sándor	el.	4
5	Rosenberg Richárd	2 —	Berger Miksa	"	1
6	Deutsch Mór	2 —	Friedmann Jenő	"	2

b) szegény tanulók ösztöndijazására.

Nagykanizsai Takarékpénztár	frt	60.—
Ebenspanger Lipót	"	30.—
Ebenspanger Leon, Schulhof Adolf	25—25	frt
Fischer Dávid	"	20.—
Fischer Ignác	"	15.—
Grünhut Henrik, Gansl Adolf, Kolm Alfred, Löwinger Ignác, Weiser József	10—10	frt
Berger Adolf, Gstettner Henrik, Hirschel Ármin, Zeisler Ignác, Löwinger Lajos	5—5	frt
Lengyel Bernát, Löwinger Ignác, Rothschild Zs.	4—4	frt
Fischer Sándor, Gstettner Vilmos, Rothschild Samu, Fekete József	3—3	frt
Thurn Lipót, Goldschmidt Dávid, Dr. Blau Simon, Sattler József, Zerkowitz Lajos, Zerkowitz Albert, Blumenschein V.	2—2	frt
Kohn Adolf, Weisz Izidor, Halphen Jenő, Österreicher B., Bergl S., Rosenberg Ernő, Blau Károly	1—1	frt
	frt	295.—

c) az iskolai pénztár javára.

Nagykanizsai Takarékpénztár	frt	140.—
Templombeli adakozások	"	100.—
		<hr/>
	frt	240.—

d) a felső kereskedelmi iskola alapja javára.

1895/6-ik évi kimutatásunk	frt	6770.—
Ez évi adakozások (május 20-áig)		
Gelsei Gutmann Vilmos	"	200.—
Gelsei Gutmann Ödön	"	300.—
Weiser József	"	50.—
Vidor Samu, Stern Sándor 25—25 frt	"	50.—
Dr. Szukits Nándor	"	20.—
Dr. Blau S., Scherz Rikárd, Ledofski Ármin 10—10 frt	"	30.—
Blankenberg V., Láng M. 5—5 frt	"	10.—
Löwinger Ignác	"	6.—
Stern M. I., Gstettner V. 3—3 frt	"	6.—
Bún Samu, Havas Samu, Wilhelm J., Thurn Lipót, Fischer S. 2—2 frt	"	10.—
Fischer J., Pollák Lipót, Kohn Adolf, Vidor Salamon, Altmann M., Weisz Izidor, Brück S. 1—1 frt	"	7.—
		<hr/>
	frt	7459.—

az alap keletkezésétől számítandó kamat nélkül.

A létesítendő kereskedelmi iskolai segélyző-egylet alapjára adakoztak:

I. osztály:

Blau Benő	frt	— .50
Boskovitz Aladár	"	1.—
Gstettner Henrik	"	2.—
Heinrich Mór	"	1.—
Morgenstern Zsigmond	"	1.—
Rosenberger Győző	"	1.—
Tauber Győző	"	1.—
Weisz Izidor	"	— .50
Weisz Ernő	"	1.—

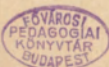
II. osztály.

Herlinger Ernő	"	1.—
Kertész Sándor	"	1.—
Krausz Leó	"	1.—
Rosenberg Kálmán	"	1.—
		<hr/>
	frt	13.—

Fogadják tanintézeteink mindezen jötevői hálás köszönetünket.

A) Elemi iskola.

Tantestület.

Bún Samu, igazgató.

Fischer Jenő, okl. tanító, a 2. fiúosztály tanítója. Működésének évei 8, ez intézetnél 4.

Freund Karolina, okl. tanítónő, az 1. leányosztály tanítónője. Működésének évei 28, ez intézetnél 26, tanította ezen kívül a 3. leányosztályban a kézimunkát.

Hirschfeld Rezső, az 1. fiúosztály tanítója. Működésének évei 2, ez intézetnél 1.

Kartschmaroff Leon, énektanár, tanította az éneket a 2—4. leányosztályban. Működésének évei ez intézetnél 14.

Kertészné Grünbaum Sarolta, okl. tanítónő, a 4. leányosztály tanítónője. Működésének évei 15, ez intézetnél 14.

Keményné Klein Julia, okl. tanítónő, a 2. leányosztály tanítónője. Működésének évei ez intézetnél 14.

Kondor József, okl. tanító, a 3. fiúosztály tanítója. Működésének évei 40, ez intézetnél 24.

Krámer Lajos, okl. tanító, a 4. fiúosztály tanítója. Működésének évei 19, ez intézetnél 14.

Löwenbach Józsefa, okl. tanítónő, a 3. leányosztály tanítónője. Működésének évei ez intézetnél 21.

Hitoktatók:

Hütter Lajos, ev. lelkész, az ág. hitv. tanulók hitoktatója. Működésének évei ez intézetnél 4.

Pichler Pál, róm. kath. lelkész, a róm. kath. fiútanulók hitoktatója. Működésének évei ez intézetnél 12

Seregély Dezső, ref. lelkész, az ev. ref. tanulók hitoktatója. Működésének évei ez intézetnél 5.

Szabó K. István, róm. kath. lelkész, a róm. kath. leánytanulók hitoktatója. Működésének évei ez intézetnél 3.

VII. Érdemsorozat.

Elemi leányiskola.

I. osztály.

A tanulók nevei	Erk. viselet	Szorgalom	Héber olv.	Bibliai tört.	Magyar olv.	Besz. ért. gy.	Számítan	Írás	Kézi munka
Adler Lenke	1	1	2	3	2	3	4	1	1
Augenfeld Róza	3	3	2	3	2	3	4	3	4
Beck Kati	2	2	2	2	2	3	4	3	2
Berger Margit ifj.	3	4	5	4	5	4	5	4	3
5 Berger Margit id.	1	1	3	3	4	3	4	2	3
Fleischaker Elza	2	3	5	4	5	4	5	4	4
Fleischaker Irén	2	3	5	3	5	4	5	3	3
Günsberger Ilona	2	2	1	3	1	3	3	3	3
Gstettner Paula	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10 Hamburger Szidi	1	3	3	3	3	3	4	3	3
Heisler Meláni	b	e	t	e	g				
Kahn Janka	b	e	t	e	g				
Kluger Aranka	3	4	5	4	5	4	5	4	4
Lukács Margit	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15 Mandlbaum Róza	4	5	5	5	5	5	5	5	4
Mayerhoffer Margit	2	2	2	2	2	3	4	3	2
Neumann Vera Lujza	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Récsei Lina	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Rosenberg Janka	3	3	3	3	2	4	4	3	4
20 Rosenberg Valéri	1	1	1	2	2	2	3	3	3
Rosenberg Ilona	2	2	1	1	1	2	1	1	4
Rothschild Jolán	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Scherz Tera	2	3	2	3	2	3	4	3	4
Stern Frida	1	2	2	3	2	3	3	3	4
25 Stettler Mariska	3	3	4	3	4	3	4	4	3
Weisz Mari	1	1	2	3	2	3	4	4	1
Weisz Karolin	3	3	2	3	3	3	4	4	4
Weisz Szelina	4	4	3	3	3	3	4	4	3
Weiller Aranka	3	3	3	3	3	3	4	3	2

Kimaradt: Havas Margit.

II. osztály.

A tanulók nevei		Erk. viselet	Szorgalom	Héber olv.	Bibliai tört.	Magyar olv.	Magyarnyelv	Besz. ért. gy.	Német olv.	Számítan	Szépírás	Ének	Kézimunka
	Berger Margit	2	2	2	3	1	3	3	2	2	4	3	2
	Blumenschein Klára	1	1	1	2	1	2	2	1	2	2	1	2
	Brüll Ilona	3	4	4	5	4	5	5	4	5	2	3	4
	Brück Sarolta	1	2	2	2	2	3	3	2	3	2	2	3
5	Bún Ella	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	3	2
	Deutsch Mari	1	3	4	4	4	4	4	4	4	3	2	3
	Deutsch Gizella	1	1	3	3	2	2	2	3	2	2	3	3
	Epstein Margit	3	4	3	4	3	5	5	4	5	4	3	3
	Fleischhacker Malvin	2	2	4	4	3	4	3	4	3	2	1	2
10	Friedmann Szida	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Ginser Malvin	3	4	4	4	3	5	4	4	5	5	3	5
	Goldmann Ida	1	1	1	2	1	3	3	1	3	1	1	3
	Goldstein Etelka	3	3	3	4	3	4	3	4	3	3	3	3
	Gross Irma	2	2	2	2	1	2	3	2	3	3	1	3
15	Günsberger Hermina	1	1	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1
	Hirschl Malvin	4	4	3	4	2	5	5	3	5	5	3	5
	Kaufmann Szida	2	2	1	2	1	2	3	1	2	3	1	2
	Krausz Elza	3	3	2	4	1	4	4	2	4	3	1	3
	Lévai Laura	2	3	3	4	1	5	3	2	5	1	2	3
20	Löbl Gizella	3	4	3	4	3	5	5	3	5	4	3	5
	Maschankzer Fáni	2	2	2	3	1	3	2	3	2	4	2	2
	Maschankzer Gizella	2	3	4	2	4	3	2	4	4	3	3	2
	Milhofer Katinka	1	2	1	2	1	2	2	1	2	3	1	2
	Pilczer Ilona	3	3	4	4	2	4	4	4	3	3	2	4
25	Rosenberg Örsike	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Rosenberger Vilma	1	3	2	3	2	4	4	3	4	4	2	3
	Schapringer Ilonka	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2	3	1
	Singer Elvira	2	3	1	4	1	3	3	1	2	2	1	2
	Schwarz Örsike	2	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	2
30	Spitzkopf Klára	2	3	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4
	Wallerstein Janka	2	2	1	1	1	3	1	1	3	2	1	2
	Weisz Lilli	1	2	2	2	2	3	2	2	2	3	3	3
	Weisz Örsike	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	2

III. osztály.

A tanulók nevei		Erk. viselet	Szorgalom	Héber olv.	Bibliai tört.	Magyar olv.	Magyarnyelv	Német olv.	Német nyelv	Számtan	Földrajz	Szépíráás	Rajz	Kézimunka	Ének
	Barta Erzsike	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1
	Blum Ilonka	1	1	2	1	1	3	2	2	3	1	3	2	1	2
	Breier Ilona	2	2	3	1	1	3	3	3	3	2	3	3	3	3
	Dick Katinka	2	2	2	2	2	3	2	4	3	3	3	4	3	
5	Fischer Elza	2	2	1	2	1	3	1	3	3	2	3	2	2	3
	Fischer Etelka	2	2	2	2	2	1	3	2	3	2	3	2	2	2
	Flesch Mari	2	3	1	2	1	3	2	3	3	3	3	3	2	1
	Friedmann Aranka	2	2	1	2	3	4	3	4	3	3	2	2	2	1
	Gerstl Gizella	b	e	t	e	g									
10	Goldmann Aranka	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	1
	Grünbaum Róza	3	4	2	2	3	4	2	4	3	3	4	3	4	3
	Gstettner Mété	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
	Günsberger Róza	1	3	3	3	3	4	4	4	4	3	2	4	4	3
	Hamburger Mari	1	1	2	2	2	4	3	4	2	3	3	3	1	2
15	Krausz Erzsi	3	2	2	2	3	3	3	4	3	2	3	2	2	1
	Kuttner Irén	2	3	2	3	3	5	3	5	5	3	3	2	2	3
	Markusz Fáni	3	5	4	4	4	5	4	5	5	4	3	5	4	2
	Milhofer Frida	b	e	t	e	g									
	Neumann Ella	2	2	3	2	3	3	3	2	3	3	3	3	2	1
20	Neumark Ilona	2	2	2	2	2	3	4	4	3	3	2	3	3	2
	Oblath Miranda r. k.	2	3	2*		1	4	2	3	4	4	3	4	3	2
	Oesterreicher Margit	1	1	1	1	1	3	2	3	3	1	1	1	2	2
	Pollak Ilona	3	4	3	3	4	5	4	5	4	4	3	3	2	3
	Rein Anna	b	e	t	e	g									
25	Rosenberg Ilona	2	2	2	3	2	3	2	3	3	2	3	3	3	3
	Rosenthal Etelka	1	1	2	1	2	2	2	3	3	1	1	1	2	1
	Sattler Hermin	2	3	2	2	3	4	3	4	4	2	1	2	2	1
	Schreiber Malvin	1	2	1	1	1	3	2	3	3	2	3	3	2	2
	Singer Gizella	2	3	2	3	2	4	3	4	3	3	3	2	3	1
30	Sommer Elza	2	2	2	2	3	3	3	4	2	3	2	2	2	2
	Sommer Malvin	2	2	3	3	3	3	3	4	3	2	1	2	3	1
	Villányi Agátha	1	2	2	1	1	3	2	2	3	2	2	2	2	1
	Weiss Elza	3	4	3	3	3	5	3	5	5	4	2	2	3	3
	Weiss Hermin	3	4	2	3	1	4	2	4	4	3	4	4	3	2
35	Weiss Ilona	b	e	t	e	g									

* Hittan

Kimaradtak: Boskovitz Róza, Broch Elza, Weisz Róza.

IV. osztály.

A tanulók nevei		Erk. viselet	Szorgalom	Héber olv.	Bibliai tört.	Magyar nyelv	Magyar olv.	Német nyelv	Német olv.	Számtan	Földrajz	Szépíráás	Rajz	Ének	Kézimunka
	Berger Berta	2	3	2	4	4	2	4	3	4	4	2	3	3	1
	Blum Margit	2	4	3	3	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4
	Bonyhádi Czilli	1	3	2	4	4	2	4	3	4	4	4	4	3	3
	Deutsch Olga	1	1	1	1	2	1	3	2	3	2	3	2	3	2
5	Goldstein Ella	2	2	1	1	3	1	1	1	3	3	1	1	1	
	Goldstein Margit	3	5	3	5	5	2	2	1	5	5	3	3	1	
	Grosz Gizella	3	3	1	4	4	2	4	3	4	4	3	3	4	4
	Günsberger Margit	3	4	2	4	5	2	4	3	4	4	4	4	1	4
	Haas Hedvig	3	3	1	4	4	2	4	2	3	4	2	1	1	1
10	Hirschler Hermin	1	2	1	2	3	1	3	2	3	2	4	2	1	2
	Hirschl Lujza ism.	3	5	1	4	5	2	4	3	4	5	4	4	3	2
	Killer Róza	2	2	1	2	3	1	3	2	3	2	2	1	2	3
	Killer Vilma	3	3	1	3	4	2	4	4	3	3	2	4	1	2
	Kostelitz Mari ism.	3	5	1	4	5	2	5	3	4	4	4	3	4	4
15	Krausz Szidi	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
	Lackenbacher Elza	3	4	3	4	4	2	5	3	4	5	4	4	2	4
	Láng Katinka	1	1	1	1	2	1	3	1	3	2	2	3	1	1
	Ledofsky Ilona	2	3	3	4	3	1	4	3	3	3	4	3	1	3
	Mayerhoffer Francziska	2	3	1	3	4	2	4	3	4	4	2	3	1	2
20	Österreicher Róza ism.	1	2	1	1	2	1	3	2	1	2	3	3	2	2
	Pollák Erzsi	1	1	1	1	2	1	2	1	2	1	2	3	1	3
	Rechnitzer Sarolta	1	2	1	1	4	1	4	2	4	3	2	2	1	1
	Rosenberg Mariska	2	3	2	3	4	2	3	2	4	4	4	3	1	
	Schreiber Paula	3	4	2	4	5	2	5	3	4	4	4	4	1	4
25	Singer Malvin ism.	1	5	1	5	5	2	5	3	5	5	4	3	1	3
	Steiner Józsa	2	3	1	3	3	1	3	2	3	3	2	2	1	3
	Szamek Klementin	2	3	2	2	4	2	1	1	4	2	3	4	2	4
	Unger Ilona	2	2	1	2	3	1	3	2	3	3	2	3	2	3
	Weisz Hermin	1	2	1	2	3	1	2	1	4	2	2	3	3	2
30	Wittenberg Anna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	1	3
	Wolfsohn Hedvig	3	3	1	3	4	2	4	2	2	3	4	2	1	2

Kimaradt: Scherz Emma.

Elemi fiuiskola.

I. osztály.

A tanulók nevei		Erk. viselet	Szorgalom	Hitt. és bibl. tört.	Héber olv.	Magyar olv.	Besz. ért. gy.	Számtan	Szépírás
	Beck Jenő	3	2	2	1	1	2	2	3
	Berger Miksa	1	1	1	1	1	1	1	1
	Berger Sándor	2	3	3	2	2	3	3	3
	Czenger László	2	1	3*		1	1	1	2
5	Dembicz Ármin	3	3	3	3	3	4	4	4
	Deutsch Jenő	3	2	3	2	2	3	3	3
	Fried Imre	1	1	1	1	1	1	1	2
	Friedmann Jenő	1	1	1	1	1	1	1	2
	Frischmann József	1	1	1	1	1	1	1	3
10	Frommer Ernő	3	2	2	1	1	2	2	2
	Fleischhacker Benő	3	3	3	2	2	3	3	3
	Fleischhacker Imre	2	2	2	1	1	2	2	1
	Goldberger József	3	3	3	3	3	3	3	3
	Holzer Jenő	2	4	4	4	4	3	4	3
15	Kohn József	1	1	2	1	1	2	2	2
	Korein Sándor	3	3	3	3	3	3	3	3
	Kreisler Jakab	3	3	3	2	2	3	3	4
	Kuttner Lajos	3	3	3	2	2	3	3	3
	Lengyel József	2	2	2	1	1	2	2	3
20	Marton Vilmos	1	1	1	1	1	1	1	1
	Méhes Rezső	2	3	3*		3	3	4	3
	Neufeld Lipót	1	1	1	1	1	1	1	1
	Österreicher József	1	1	1	1	1	1	1	2
	Pollák Sándor	2	2	2	1	1	2	1	2
25	Rosenberg Elek	1	1	1	1	1	1	1	2
	Scherz Andor	1	1	1	1	1	1	1	2
	Seidmann Leó	1	1	2	1	1	2	2	2
	Singer Sándor	1	1	1	1	1	1	2	2
	Sonnenschein Rezső	1	1	1	1	1	2	1	2
30	Toch Ernő	1	1	2	1	1	1	2	2
	Tóth Ernő	1	1	*		1	1	2	2
	Villányi István	1	1	1	1	1	1	2	1
	Weisz Jenő	2	3	3	3	3	3	4	3
	Weisz Lajos	2	2	2	1	1	2	1	2

* Hittan.

Kimaradt: Heimler Adolf.

II. osztály.

A tanulók nevei		Erk. viselet	Szorgalom	Héber olvasás	Bibl. fordítás	Bibl. történet	Besz. ért. gyak.	Magyar olvasás	Magyar nyelv	Német olvasás	Számtan	Szépíráás	Ének
	Arenstein Sándor	1	2	2	1	1	2	2	2	2	3	3	3
	Beck Ede	3	4	3	3	4	4	3	4	4	4	3	3
	Berger István	3	3	3	3	4	3	4	3	3	4	3	3
	Berger Miksa	3	4	3	4	4	4	3	4	4	4	3	2
5	Berger Simon	3	3	4	3	4	2	4	3	4	3	3	3
	Braun Imre	3	3	3	4	3	3	3	3	3	4	4	2
	Broch Emil	3	3	4	3	3	3	3	3	3	4	3	1
	Buksz Bernát	3	5	3	5	5	4	4	5	4	4	3	2
	Deicht József	2	4	4	4	4	4	3	4	3	4	3	4
10	Feigelstock Lajos	3	2	1	1	2	2	2	3	2	2	2	2
	Feyertag Imre	2	3	3	3	3	2	2	2	2	3	1	3
	Fischl Béla	1	2	1	2	2	2	1	2	2	2	3	1
	Flesch József	1	2	2	3	3	2	2	2	2	2	1	2
	Haas Leó	2	3	3	3	3	3	2	4	2	3	2	2
15	Heisler József	2	4	4	4	3	3	4	4	4	3	3	3
	Kemény Imre	1	1	1	2	1	2	1	2	1	3	2	2
	Kohn József	4	4	3	3	4	4	3	4	3	4	4	4
	Krausz Gyula	2	4	3	4	3	3	3	4	4	3	4	3
	Krausz Jenő	2	3	3	3	2	4	3	4	4	2	1	4
20	Künstler Aladár	2	3	2	2	4	4	3	4	3	4	2	4
	Kürschner Béla	2	4	2	4	4	4	3	4	4	4	3	3
	Ledofsky Dezső	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	2	1
	Löbl Károly	3	4	4	4	5	4	4	5	4	4	2	4
	Mandlbaum Gusztáv	4	5	4	5	5	4	4	5	4	4	4	4
25	Markusz Adolf	4	5	4	5	5	4	4	5	4	5	2	4
	Maschankzer Jenő	3	5	4	5	5	4	4	5	4	5	4	3
	Mautner Ödön	2	3	4	4	3	2	4	2	4	4	3	4
	Neumann Frigyes	1	1	3	3	1	2	3	1	2	2	2	1
	Pollák Manó	1	2	2	3	2	2	1	3	1	2	1	1
30	Rabinek Aladár	2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	2	4
	Rapoch Pál	1	1	1	1	1	2	1	2	2	2	1	1
	Reichenfeld Soma	2	3	3	3	4	4	3	4	3	4	3	4
	Richter József	3	4	4	4	3	3	4	4	5	4	2	3
	Rosenberger Sándor	2	2	3	3	1	3	3	3	3	3	3	3

A tanulók nevei		Erk. viselet	Szorgalom	Héber olvasás	Bibl. fordítás	Bibl. történet	Besz. ért. gyak.	Magyar olvasás	Magyar nyelv	Német olvasás	Számtan	Szépírás	Enek
35	Sattler Farkas	1	2	4	4	1	2	3	2	4	3	3	2
	Scherz Jenő	1	1	3	1	1	2	1	2	1	2	2	2
	Schlesinger Béla	2	3	2	3	3	3	3	4	3	3	1	2
	Schreiber Arnold	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	3
	Spitzkopf Károly	3	5	5	5	5	5	3	5	5	5	4	3
40	Steiner Lipót	3	5	4	5	4	4	3	5	3	5	2	2
	Ungar Imre	3	4	4	4	2	2	4	2	4	2	3	3
	Weber Mór	2	2	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3
	Weisz Aladár	2	2	2	3	3	3	3	3	4	4	2	3
	Weisz Béla	1	3	2	4	4	3	4	4	4	3	1	4
45	Weizenstern Lajos	3	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	2

III. osztály.

A tanulók nevei		Erk. viselet	Szorgalom	Héber olvasás	Bibl. fordítás	Bibl. történet	Magyar olvasás	Magyar nyelv	Német olvasás	Német nyelv	Számolás	Földrajz	Szépíráás	Rajz	Enek	Torna
	Adler József	2	4	3	4	4	2	4	3	5	3	4	3	3	3	3
	Beck Samu	2	3	3	3	4	2	4	3	4	2	4	4	4	4	3
	Berger Ferencz	2	4	4	3	3	3	4	3	5	4	4	3	3	2	3
	Berger Jenő	4	4	4	3	4	3	4	3	5	4	5	4	4	4	4
5	Brandl Rezső	b	e	t	e	g										
	Brüll Zsigmond	3	5	3	5	5	4	5	4	5	5	5	3	3	3	3
	Buksz József	3	5	3	5	5	3	5	3	5	5	4	4	4	4	4
	Detrich Dezső	3	4	3*	4	3	4	4	4	5	4	4	3	3	4	3
	Deutsch Albert	1	2	2	1	2	2	2	2	3	3	3	3	2	3	3
10	Dukász Aladár	2	2	2	1	2	1	2	2	4	2	2	2	2	2	3
	Ehrenstein Aladár	2	4	3	4	3	3	4	3	5	5	4	4	4	3	3
	Ehrenstein Károly	3	4	3	3	3	3	4	3	4	4	4	3	3	3	3
	Eppinger Sándor	2	4	3	2	4	3	4	3	5	4	4	2	3	4	4
	Fleischhacker Dezső	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	4
15	Frommer Gyula	2	4	3	3	4	3	4	3	4	4	4	3	3	4	4
	Glaser Ede ism.	3	3	4	4	3	3	3	3	4	3	3	3	4	2	4
	Goldberger Kálmán	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	5	4	4	3	3
	Goldschmied Béla	3	5	3	3	5	3	5	3	5	5	5	4	4	4	3
	Goldschmied Károly	3	4	3	3	4	3	4	3	4	4	4	3	4	4	4
20	Goldstein Miksa	2	4	3	4	4	3	4	4	4	4	4	3	3	4	4
	Grünbaum J. ism.	3	4	3	4	4	3	4	3	4	3	4	3	4	4	3
	Günser Pál	2	4	3	4	4	3	4	4	4	4	5	3	4	4	4
	Hamburger Jenő	1	4	3	3	5	3	4	4	4	3	4	4	4	4	4
	Handelsmann E. ism	2	3	3	1	2	2	4	3	4	3	4	2	2	3	4
25	Heisler Adolf ism.	3	4	3	2	3	3	4	3	4	4	4	2	3	4	4
	Hirschl József ism.	2	3	3	3	3	3	4	3	4	3	4	3	3	4	4
	Hirschl Pál	3	4	3	4	3	3	4	4	5	4	3	3	4	4	4
	Kellermann Samu	4	4	3	4	4	3	4	3	5	3	4	4	4	3	4
	Kertész Zoltán	2	2	3	2	3	1	2	3	2	2	3	3	3	3	3
30	Klüger Aladár	2	3	3	2	3	2	4	2	4	4	4	2	3	3	3
	Krausz Béla	1	2	3	2	1	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3
	Krausz Vilmos	4	4	3	3	3	2	4	3	5	2	3	3	2	2	4
	Kremsier József	2	4	3	3	4	3	4	3	4	4	4	3	3	4	3
	Kremsier Samu	4	4	3	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4
35	Lengyel István	1	3	3	4	3	3	4	3	4	4	3	3	3	3	3
	Liditt Ede	2	4	3	3	3	3	3	4	5	4	4	3	3	3	3

A tanulók nevei		Erk. viselet	Szorgalom	Héber olvasás	Bibl. fordítás	Bibl. történet	Magyar olvasás	Magyar nyelv	Német olvasás	Német nyelv	Számolás	Földrajz	Szépíráás	Rajz	Ének	Torna
	Lukács György	2	2	3	2	2	1	2	2	2	2	2	3	3	3	3
	Nyitrai Imre	2	4	3	4	3	3	4	3	4	4	4	3	4	4	4
	Pollák Sándor	2	3	3	4	4	3	3	3	4	3	4	4	4	3	3
40	Rein József	2	4	3	3	3	3	3	4	4	3	4	3	3	2	3
	Rosenfeld Pál	2	3	3	3	4	3	3	3	3	3	4	1	2	2	3
	Stellner Márton	3	4	3	3	4	3	5	4	5	4	4	3	4	4	3
	Strém Dezső	4	3	3	2	3	2	3	2	3	3	4	3	3	2	4
	Számek Sándor	2	3	3	3	2	3	3	3	4	4	4	3	3		4
45	Slovák Géza	2	5	2	4	4	3	5	3	5	4	5	3	3	3	3
	Szommer Imre	2	3	3	2	2	2	3	3	3	3	2	3	3	3	3
	Vidor József	2	2	3	2	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3
	Weiller Hugó ism.	3	4	3	2	4	2	4	3	4	4	3	1	2	3	3
	Weisz Árpád	3	4	3	3	2	2	3	3	4	4	4	4	3	3	3
50	id. Weisz Ferencz	3	4	4	4	4	3	4	3	5	4	3	4	3	4	3
	ifj. Weisz Ferencz	3	3	3	3	3	2	4	3	4	2	4	3	3		3
	Weisz Oszkár	3	4	3	4	4	3	3	3	5	3	4	4	4	3	4
	Weisz Samu	3	4	3	3	4	3	4	3	4	3	4	2	3	3	3
	Weltner Samu	1	2	2	1	2	1	2	3	3	2	3	1	2	2	3
55	Zwieback Izsó	1	3	3	3	3	3	4	3	4	3	4	1	2	3	4

*Hittan

Kimaradtak: Beck Árpád ism., Milhofer Ödön, Pollák Lipót,
Weisz Lajos.

IV. osztály.

A tanulók nevei		Erk. viselet	Szorgalom	Héber olvasás	Bibl. történet	Bibl. fordítás	Magyar olvasás	Magyar nyelv	Német olvasás	Német nyelv	Számtan	Földrajz	Szépíráás	Rajzolás	Enek	Testgyakorlat
	Armuth Pál	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	4	3	3	3	3
	Barta Pál	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3
	Bárány Lajos	3	3	2	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	2
	Beck Tivadar	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	2	2	2	2
5	Deutsch Dezső	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2
	Deutsch Ede	2	2	2	3	3	3	4	3	4	4	3	3	3	3	3
	Dreisiger Izso	1	1	1	1	2	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1
	Fischl Rezső	2	3	2	3	3	2	3	2	4	3	2	3	2	3	2
	ifj. Fleischhacker F.	2	3	3	3	3	3	4	3	4	4	4	2	2	3	3
10	id. Fleischhacker F.	3	4	3	3	4	3	4	4	4	4	4	3	2	3	2
	Fürst Rezső	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3
	Gerő Andor	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	4	3	3
	Goldschmied Salam.	3	3	2	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3
	Gross Mór	3	3	3	3	3	3	4	3	4	4	3	2	2	3	2
15	Günsberger Samu	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	2	2	3	2
	Helfy Rezső	2	2	2	2	2	1	2	2	3	2	2	2	2	2	2
	Hirschler Géza	2	2	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3
	Kaufmann Ede	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	4	3	3	3	2
	Kaufmann Jenő	3	3	2	2	2	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2
20	Kohn Géza	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3
	Kohn Imre	3	4	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3
	Komlósi Sándor	1	2	2	2	2	2	3	2	3	3	2	2	2	2	2
	Kürschner Jenő	1	1	2	2	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2	1
	Ledofsky Tivadar	1	3	2	2	2	2	4	3	4	3	4	4	4	3	2
25	Löwi Imre	2	2	2	3	3	3	4	3	4	3	3	4	4	3	3
	Lustig Dezső	3	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3
	Neumann Ernő	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	3	3	3	3
	Oblatt R. Kár. r. k.	3	3			*2	2	3	2	3	3	3	4	4	3	3
	Pfeifer Samu	3	3	3	3	4	3	4	3	4	4	4	3	3	3	3
30	Sattler Géza	3	3	2	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3
	Scherz Jenő	2	3	2	3	3	2	3	2	4	3	3	2	2	3	3
	Scherz József	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	5	4	4	4	4
	Sommer Ignác	4	4	3	3	5	3	4	4	5	4	5	3	4	3	3
	Spitzer Jenő	3	3	3	3	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	3

* Hittan.

A tanulók nevei		Erk. viselet	Szorgalom	Héber olvasás	Bibl. fordítás	Bibl. történet	Magyar olvasás	Magyar nyelv	Német olvasás	Német nyelv	Számtan	Földrajz	Szépíráás	Rajzolás	Ének	Testgyakorlat
35	Spitzer Lajos	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	2	2	2	2
	Steiner Jenő	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	3	3
	Steiner Lajos	3	4	3	4	4	3	4	4	4	4	4	2	2	3	3
	Stern Miksa	3	4	3	3	3	3	4	3	4	4	4	4	4	3	3
	Strasser Vilmos	3	4	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	4
40	Weiss Gyula	4	4	4	4	5	4	4	4	5	4	5	4	4	4	4
	Weiss Lajos	2	3	3	3	4	3	4	3	4	4	4	3	3	3	3
	Weissenstern Jenő	4	3	2	3	3	3	4	3	4	2	4	4	4	3	3
	Vidor Béla	1	1	1	1	2	1	2	1	2	2	1	2	2	2	2

Kimaradt: Weber Simon.

VIII
Keller Lajos
Tanterület

B) Polgári iskola.

Tantestület.

Bún Samu, igazgató.

Altmann Mór, polg. iskolákra képesített rendes tanár, okl. torna-tanár, a tanári könyvtár és a földrajzi tanszerek őre, a nagykanizsai tanítói járási kör alelnöke, tanította a német nyelvet az 1—4., a földrajzot a 2., 3. és 4., tornát az 1—4. osztályban. Működésének évei 16, ez intézetnél 15.

Hirschfeld Rezső, okl. tan., tanította a szépírást az 1. és 3. osztályban.

Kellert Lajos, rendes tanár, tanította a hitiant 1—4., a számtant az 1., 2. és 3., a szépírást a 2., a természettant a 4. osztályban. Működésének évei 34, ez intézetnél 30.

Kertész József, polg. iskolákra képesített rendes tanár, tanította a magyar nyelvet az 1—4., a történelmet a 3. és 4., a földrajzot az 1., az éneket az 1—4. osztályban. Működésének évei 12, ez intézetnél 8.

Neubrunn Tóbiás, polg. iskolákra képesített rendes tanár, tanította a szabadkézi rajzot, mértant és mértani rajzot az 1—4. osztályban, a szépírást a 4. osztályban. Működésének évei ez intézetnél 1, tantestületi jegyző.

Somosi Vilmos, középiskolákra képesített tanár, a természetrajzi és természettani tanszerek őre, tanította a természetrajzot az 1., 2. és 3. osztályban.

Vidor Salamon, felső kereskedelmi és középiskolákra képesített tanár, tanította a számtant a 4. osztályban.

Hitoktatók:

Hütter Lajos, ág. h. lelkész, az ág. h. tanulók hitoktatója.

Pichler Pál, róm. kath. lelkész, a róm. kath. tanulók hitoktatója.

IX.

Kellert Lajos

**polgári iskolai tanár 30 éves helybeli működésének jubileuma
1897. évi április hó 11-én.**

A kartársi szeretetnek fényes megnyilatkozása volt az a lélek-emelő, magas nívón álló ünnep, melyet a polg. iskolai tantestület rendezett a tanítványoktól, a nagy közönségtől és tanártársaktól egyaránt tisztelt és szeretett tanférfinak, Kellert Lajosnak tiszteletére.

Április hónapban volt 30 esztendeje annak, hogy Kellert Lajos mint ifjú ember a nagykanizsai izr. hitk. tanügyének szolgálatába állott, telve lelkesedéssel, haladási kedvvel, buzgalommal; és bár 30 év nem vonul el nyomtalanul az ember felett, annál kevésbbé a tanítói rögzös pályán haladón nem, mégis Kellert lelke ifju maradt ma is, buzgalma nem lankadt és tanítványainak íranta való szeretete, ragaszkodása csak fokozódott az idővel. A testület eleinte csak szűkebb körben akarta megünnepelni barátját, de részt követeltek maguknak abból tanítványai, a hitk. és a nagy közönség is és így a szük mederből ki kellett lépni és a családias jellegűnek tervezett ünnepből ugyszólván városi ünnep vált.

Április 11-én volt az a szép nap, mely most, hogy elmúlt, olyannak tűnik előttem, mint egy soha vissza nem térő tündérálmom, melynek emléke mindig édes és bús érzelmeket fakaszt a fogékony lélekben. Feledhetetlen lesz az a nap nemcsak az ünnepeltnek, de a kartársaknak, tanítványoknak és a jelen volt nagy közönségnek is kitörülhetetlen nyomokat véssett keblébe.

Mi tette oly széppé, oly fenségessé ez ünnepet? Az igazi hamisítatlan szeretet, az igazi érdem. Nem sorolom fel az érdemeiket; eléggé mutatja ezeket az az általános érdeklődés, a melylyel az ünnep iránt mindenfelé viseltettek.

Az említett napon d. e. 10 órakor zsúfolásig megtelt a „kis templom“ nevezetű iskolai nagy terem, melyet ez alkalomra Neubrunn rajztanár collegánk gyönyörűen feldiszített. Majd jött Nsgs. Hirschel Ede kir. keresk. tanácsos úr hitk. alelnök és dr. Szukits Nándor iskolaszéki elnök úr az előljáróság, illetőleg az iskolaszék több tagjával és elfoglalták a számukra fenntartott helyeket. Ott volt a felső kereskedelmi iskola testülete, a városi polg. iskola igazgatója több tanárral, a városi népiskola igazgatója több kartárssal és ott volt az izr. hitközség színe java.

Pontban 10 órakor küldöttség ment az ünnepeltért, a ki a meghatottságtól halványan lépett a terembe, melyben minden lélekzet, minden gondolat fenséges volt. A felharsogó háromszoros éljen után megzendült az ifjuság üdvözlő dala, melyben ki volt fejezve mindaz, a mit az ifjuság romlatlan szive érezett.

Bún Samu igazgató az ünnepet megnyitotta, és az ünnepelt érdemeinek kellő méltatása mellett visszapillantott a 29 esztendőre, melyet tanintézeteinknél vele együtt töltött el, jó és balsorsban.

Majd dr. Szukits Nándor üdvözölte az iskolaszék nevében, azután főt. dr. Neumann Ede főrabbi intézett hozzá szép beszédet. Erre Sternek Zsigmond úr ismert zeneművész vezetése alatt Kellert jelenlegi és volt tanítványaiból összeállított zenekar Beethoven Imáját játszotta el. Majd a polg. isk. tantestület megbízásából Kertész József tanár üdvözölte a jubilánst és méltatta annak érdemeit, miközben átadta neki a testület fényképét.

Ezek után Kellert felelt és mondott köszönetet a megható kitüntetésért és utána ismét az ifjuság szép éneke töltötte be az ünnepies levegőt.

Majd Páski Sándor polg. isk. 4. oszt. tanuló lépett az emelvényre és általános tetszés közt üdvözölte a szeretett tanárt és szép ezüst serleget nyújtott át neki, melyet az ifjuság soha nem szűnő szeretetének zálogául adott a mai nap emlékére. Miután ennek is megfelelt az ünnepelt, az ifjuság a Szózatot énekelte, az említett zenekar pedig a Kossuth-indulót huzta a közönség határtalan lelkesedése között és ezzel a szép ünnep befejeződött.

Hogy estve a Kaszinó dísztermében mintegy 100 teritékű bankett-nél folytatódott az ünnep, és hogy a szép és lelkes tosztok éjfélig együtt tartották a társaságot, sőt egy kis töredék csak éjféli után 4 óra felé tudott megválni a jubiláris naptól, az már csak bokréta a kalap mellett.

Elmult, mint elmulik minden.

„Minden csak jelenés: minden az ég alatt, mint a kis nefelejts, enyész“, mondja Kemenesalja halhatatlan költője.

De nem; az igaz érdem nem mulik el soha, valamint örökké élni fog a hálaérzet, a tisztelet is, a míg olyan tanítók lesznek a világon, a milyenről im szóltam.

Most pedig azzal az óhajtással fejezem be közlésemet, hogy a Mindenható áraszsza kegyét a derék tanférfiura, hogy még soká, nagyon soká állhasson a küzdők között, a hol olyan előkelő helyet tudott magának kivívni.

Kertész József.

X.

A polgári iskola tanterve.

1. Hittan.

(A lefolyt évben előadott tananyag.)

I. osztály, hetenkint 3 óra.

- a) Bibliafordítás: Mózes IV. könyvéből 11, 12, 13, 14, 15, (37—41), 16, 17, 20-ik szakasz.
- b) Imafordítás: Étkezés utáni ima, reggeli ima, schema, aschré, zsoltár.

II. osztály, hetenkint 3 óra.

- a) Bibliafordítás: Mózes V. könyvéből 1, 2 (1—10), 3 (8—22), 4, 5, 6, 11, 12, 13, 15, 16. szakasz.
- b) Imafordítás: Az ujévi ima.

III. osztály, hetenkint 3 óra.

- a) Bibliafordítás: Mózes V. könyvéből 29, 30, 31, 32, 33, 34. szakasz.
- b) Imafordítás: Az engesztelő napi ima, a reggeli isteni tiszteletnél használt zsoltárok.

IV. osztály, hetenkint 3 óra.

Az imakönyvekből végzett tananyag ismétlése, a péntek esti isteni tisztelet alkalmával használt zsoltárok. Szemelvények a példabeszédek könyvéből.

A héber nyelvtan elemei fokozatosan minden osztályban.

2. Magyar nyelv és irodalom.

- a) A nyelvtan alapos ismerete és azon jártasság megszerzése, hogy a tanuló oly tárgyakról, melyek tapasztalata és tanulmányai körébe esnek, világosan és szabatosan tudjon szólni és stíláris ügyességgel írni.
- b) Irodalmi művek olvasásán és fejtegetésén alapuló ismerete a magyar irodalom fejlődésének.

I. osztály, hetenkint 5 órán.

a) Elbeszélő prózai és költői olvasmányok, különösen a népmese, népmonda, magyar történeti monda, a klasszikus mythosz és néprajz köréből.

Értelmes és kellően hangsúlyozott olvasás; az olvasmányok tartalmának megmagyarázása, ugyancsak az olvasmányok tartalmának szabadon való elbeszélése; könyv nélkül való versek szavalása.

b) Nyelvtan: Egyszerű mondat és mondatrészek, fő- és mellékmondat megkülönböztetése. — Mondattani alapon a teljes alaktan, tekintettel a hangtani módosulásokra. — Szóképzés, gyakorlatilag szócsoportok egybeállításával; az előképzők.

c) Kéthetenkint legalább egy írásbeli iskolai vagy házi dolgozat. Ez által főleg a nyelvtant és a helyes írás gyakorlását kell szem előtt tartani; a feladat fölfogására a gyermeket az iskolában élő szóval gondosan elő kell készíteni.

Tankönyv: Hoffmann Mór, m. olvasókönyv I., Deme K., magyar nyelvtan. — Tanár: Kertész József.

II. osztály, hetenkint 5 órán.

a) Olvasmányok és azoknak feldolgozása, mint az I. oszt.

b) Nyelvtan: Összetett szerkezetű mondatok taglalása és szerkesztése; mellé- és alárendelt mondatok viszonyának ismertetése. A szókötés (a határozók, ugynevezett igekiegészítők tana). Szóképzés. Synonymák egybeállítása és magyarázata az olvasmány alapján.

c) Kéthetenkint egy írásbeli iskolai vagy házi dolgozat, mely által a nyelvtan gyakorlásán kívül a feladatot ki kell terjeszteni az olvasmány egyes részleteinek vagy a költői elbeszélés tartalmának — miután azt az iskolában szabad szóval elmondták — írásban való előadására is.

Tankönyv: Hoffmann Mór, m. olvasókönyv II., Deme K., m. nyelvtan. — Tanár: Kertész József.

III. osztály, hetenkint 4 órán.

a) Egészet alkotó történelmi olvasmányok, pl. Szalay László: A tatárjárás Magyarországon 1241—1243-ban. Elbeszélő költemények.

b) A magyar nyelvtan rendszeres áttekintése. A hangsúlyos vers ismertetése.

c) Kéthetenkint egy írásbeli iskolai vagy házi dolgozat; tárgyát az iskolai olvasmánnyal kell kapcsolatban tartani, feldolgozása módját előbb élő szóval meg kell fejteni.

Tankönyv: Hoffmann Mór, m. olvasókönyv III., Deme K., m. nyelvtan. — Tanár: Kertész József.

IV. osztály, hetenkint 3 órán.

a) Nagyobb epikus olvasmány, pl. Arany Toldija. Az olvasmány tartalmának megértésén kívül a mű szerkezetét s a költői stílus sajátosságait is meg kell világítani.

Prózai olvasmány: leírások, u. m. tárgy- és jelenetrajzok, jellemrajzok, könnyebb életrajzok. (Plutarchos-félék vagy oly formában írottak.)

b) A stílus általános törvényei. (A nyelv tisztasága és szabadsága; egyszerű és szép stílus.) A próza és költői stílus különbségei tüzetesen, tekintettel a közéletben előforduló fontosabb ügyiratokra. A mértékes vers ismertetése.

c) Kéthetenkint egy írásbeli iskolai vagy házi dolgozat, melyben a költői olvasmány tartalmát vagy kisebb leírásokat, elmékedéseket, melyekhez az iskolai olvasmány nyújtja az anyagot, kell írásba foglalni. Feldolgozásuk módját élőlírással előre ki kell fejteni.

Tankönyv: Weszely, Stilisztika. Tanár: Kertész József.

3. Német nyelv.

C z é l :

a) Biztos nyelvtani ismereten alapuló lehető legteljesebb elsajátítása a német nyelvnek.

b) Azon képesség, hogy a tanuló valamely az oktatás köréből vett tárgyról német nyelven helyesen írni és beszélni tudjon.

I. osztály, hetenkint 5 órán.

a) Folyó és értelmes olvasás; az olvasmányok tartalmának megmagyarázása s szabad elbeszélése.

b) Olvasmány alapján: egyszerű és bővített mondatok; a mondatrészek.

Ezek alapján a beszédrészek, a név- és igeragozás és a szóképzés elemei.

c) Fordítások magyarból németre és viszont; helyesírási gyakorlatok.

Kéthetenkint egy írásbeli dolgozat.

Tankönyv: Jausz, Deutsches Lesebuch IV., Kárpáti-Fleischacker, Német nyelvtan. — Tanár: Altmann M.

II. osztály, hetenkint 5 órán.

a) Olvasás mint az I. osztályban.

b) Összetett mondatok taglalása és alkotása: a szótan befejezése, mondattan és szóképzés kiegészítése.

c) Helyesírási gyakorlatok; kisebb elbeszélések és leírások.

Kéthetenkint egy írásbeli dolgozat.

Tankönyv: Jausz, Deutsches Lesebuch IV., Kárpáti-Fleischacker, Német nyelvtan. — Tanár: Altmann M.

III. osztály, hetenkint 5 órán.

a) Költői és prózai olvasmányok a görög-római és magyar történelemből; kisebb jellemrajzok; olvasmányok a természet-tudomány köréből.

b) A szó- és mondattan rendszeres ismétlése mellett a szóképzéstan.

c) Elbeszélések, leírások, költemények áttétele kötetlen beszédbe; levelek.

Kéthetenkint egy írásbeli dolgozat.

Tankönyv: Jausz, Deutsches Lesebuch V., Kárpáti-Fleischacker, Német nyelvtan. — Tanár: Altmann M.

IV. osztály, hetenkint 5 órán.

a) Nagyobb prózai és költői szemelvények olvasása, tekintettel az ismertebb német költőkre és írókra.

b) Olvasmányok alapján a költői írásművek fontosabb nemei és a német nyelvtan rendszeres ismétlése.

c) Önálló írásbeli dolgozatok; polgári ügyiratok szerkesztése.

Kéthetenkint egy írásbeli dolgozat.

Mind a négy osztályban megfelelő költemények emlézése a tanórában történt kellő előkészítés és tárgyalás után.

Tankönyv: Jausz, Deutsches Lesebuch V. Tanár: Altmann Mór.

4. Szám- és mértan.

Czél:

Biztosság és ügyesség a számolási műveletek végrehajtásában, jártasság a polgári életben előforduló mindenféle körülményekhez alkalmazott szám- és mértani feladványok megfejtésében.

A geometriai fogalmak és alapigazságok megértése, módszeresen vezetett szemlélet és rajz után.

I. osztály, hetenkint 5 órán.

a) Szám-tan. A tizes számrendszer. A négy számolási művelet egész számokkal és tizedes törtekkel. A tört mint hányados és viszony; közönséges törtekkel való számolás. A hazai mértékek ismertetése; időszámítás.

b) Mértan. Planimetriai elemek. (Pontok, vonalak és szögek fekvési és mérési viszonyai.) A legfontosabb sík-idomok tulajdonságai és alakítása, u. m.: három-, négy- és sokszög, különösen a szabályos és a kör. Az idomok összeillősége, szimmetriája,

hasonlósága és a terület meghatározása. A kerülék és néhány görbe vonal.

Tankönyv: Močnik-Schmidt, Számтан I. Lengyel S., Mértani nézlettan. — Tanárok: Neubrunn T. és Kellert L.

II. osztály, hetenkint 5 órán.

a) Számтан. Számolási rövidítések, számtani műveletek korlátolt pontossággal. Az arányosság fogalmának fejtegetése. Egyszerű hármasszabály; az olasz számolásmód. Mértani viszonyok és arányok elemei. Százalék-számítás.

b) Mértan. Stereometriai elemek. (A sík. Az egyenesek és síkok abszolút és relatív fekvése, lapszög és szögletek. A legfontosabb testek tulajdonságai és hálózata, u. m.: hasáb, gúla, szabályos testek, henger, kúp, gömb. A testek összeillősége, szimmetriája, hasonlósága, felszínének és térfogatának meghatározása. Testminták készítése.)

Tankönyv: Močnik-Schmidt, Számтан I., Lengyel S., Mértani nézlettan. Adámovics, Ábr. mértan. Tanárok: Neubrunn T. és Kellert L.

III. osztály, hetenkint 4 órán.

a) Számтан. Összetett hármasszabály. Kamatszámolás. Határidőszámolás. Lánccszabály. Az arányos osztás. Elegyítési feladatok.

b) Mértan. Constructiv planimetria.

A) Egyszerű vonalú idomok. Az összeillőség szimmetriája, hasonlóság és területmeghatározás kibővítése s az idevágó fontosabb constructiv feladatok.

B) Görbevonallú idomok. A körtan kibővítése s az idevágó constructiv feladatok.

A geometria alkalmazása a rajzolásnál és mérésnél.

(Mindezeket, valamint a IV. osztály számára kiszabottakat is, a polgári iskola feladatához mért kellő rövideggyel, de lehető alaposan.)

Tankönyv: Močnik-Schmidt, Számтан II., Adámovics, Ábr. Mértan. Lengyel S., Szerkesztő és gyakorlati mértan. Tanárok: Neubrunn T. és Kellert L.

IV. osztály, hetenkint 4 órán.

a) Számтан. A hazai, valamint a legfontosabb külföldi pénzrendszerek ismertetése átszámításokkal. Árfolyamszámítás. Levadás és váltóleszámítás. Váltókémlés alapja. Az ellentett szám, — a hat első alaplóművelet betűkkel. Első foku egyenletek egy ismeretlennel.

b) Mértan. A tér felmérése és területe kiszámítása. A térfogat felmérése és köbtartalma, kiszámítása, alkalmazva ezt

a töltések, földkiásások, épületek falai köbtartalmának kiszántrítására.

Tankönyv: Lengyel S., Számítan II. rész, I. füzet, Lengyel, Szerkesztő és gyakorlati mértan. Adámovics, Ábr. mértan. — Tanárok: Neubrunn T. és Vidor S.

5. Természetrasz.

Czél:

Az ásvány, növény, állat fontosabb csoportjainak szemlélésén és összehasonlításán alapuló ismerete, kapcsolatban a növényi és állati szervezet működésének ismertetésével.

I. osztály, hetenkint 3 órán.

a) Téli hónapokban az ásványtanból egyes osztályok alapjellemeivel bíró, a mezei, gazdasági, különösen az ipari és kereskedelmi ismeretek alapjául szolgáló ásványok példányain szemléltetendők azok ismertető jegyei, találási helyük és hasznuk.

b) Tavaszi és nyári hónapokban egyes seregeket jellemző, azonban a mezei gazdaságban, az iparban és kereskedelemben használatni szokott növénypéldányokon keresendők fel a növények ismertető jegyei, növényi helyök és hasznuk.

Tankönyv: Róth-Schuch, Növénytan I. Róth S., Az ásvány-, kőzet- és földtan elemei. Tanár: Somosi Vilmos.

II. osztály, hetenkint 3 órán.

Egész éven át az állatok főbb osztályaiból, az alapjellemmel bíró, egyszersmind a mezei gazdaságban, az iparban és kereskedelemben használatni szokott állatpéldányokon tanítandók az állatok ismertető jegyei, tartózkodási helyök, táplálkozási és szaporodási módjuk, sajátásaik, általános és különös hasznuk; az állati rendszer főbb alapvonalai áttekintésével s az állatoknak análytikai úton való meghatározásával.

Az állatcsoportok szervezete s életfolyama rövid vonásokban mindig alkalmilag ismertetendő.

Tankönyv: Róth S., Az állattan elemei. — Tanár: Somosi Vilmos.

III. osztály, hetenkint 3 órán.

a) Téli hónapokban az ásványtani ismeret kibővitendő a közettannal s a geologia alapvonalaiival.

b) Tavaszi és nyári hónapokban a növénytani ismeret a növények meghatározása útján bővitendő s minden alkalommal ismertetendő a növények szervezete és életfolyamata.

c) Röviden egybe kell vettetni a föld terményeinek kapcsolatban állását egymással s így egybefoglalni földünk természetrajzát.

Tankönyv: Róth-Schuch, Növénytan, Roth, Az ásvány-, kőzet- és földtan elemei, a növénytan elemei. — Tanár: Somosi Vilmos.

6. Természettan.

IV. osztály, hetenkint 3. órán.

A testek általános tulajdonságai. A testek mozgása. Az erők és azok súlygyene. A munka. A gépek.

Tankönyv: Greguss-Berecz, Természettan. — Tanár: Kellert Lajos.

7. Földrajz.

Czél:

A föld természeti és állami viszonyainak ismerete, különös tekintettel hazánkra.

I. osztály, hetenkint 2 órán.

A magyar-osztrák monarchia földrajza, különösen Magyarország földrajza, az osztrák tartományoknak csak általános áttekintése, kiválólág az elsőnek természeti viszonyai. Az országok természeti viszonyainak ismertetéséhez fűződnek a topografiai főbb adatok, városok és vidékek néprajza, a lakosok főbb foglalkozásának ismertetésével, nemkülönben a föld és kőzet főbb nemeinek, a jellemző növények és állatoknak lehetőleg szemlélet útján való ismertetése, szem előtt tartva a természetrajz tanításával való kapcsolatot.

Tankönyv: Hunfalvy-Schneider, Földrajz I. — Tanár: Kertész József.

II. osztály, hetenkint 2 órán.

Európa bővebb és Ázsia összébb vont ismertetése oly módon, mint az I. osztályban, kapcsolatban a statisztikával.

Tankönyv: Hunfalvy-Schneider, Földrajz II. — Tanár: Altmann Mór.

III. osztály, hetenkint 2 órán.

Amerika bővebb, Afrika és Ausztrália összébb vont ismertetése, az előbbi osztályokban megállapított módon, tekintettel a felfedezések történelmének főbb mozzanataira, kapcsolatban a statisztikával.

Tankönyv: Hunfalvy-Schneider, Földrajz III. — Tanár: Altmann Mór.

IV. osztály, hetenkint 3 órán.

a) A három első osztályban tanult földrajzi ismeretek együvé foglalása és az egésznek áttekintése.

b) Matematikai és physikai földrajz elemei és földabroszok készítése.

Tankönyv: Schneider-Szenessey, Általános földrajz. —
Tanár: Altmann M.

8. Történelem.

Czél:

a) Hazánk művelődési történelme, a társadalmi viszonyok és a törvényhozás ismertetésével.

b) Európa és Amerika történelme, azon korszakainak ismerete, melyekből a művelt népek jelen állása megérthető.

III. osztály, hetenkint 2 órán.

A magyarok történelme oly rövid áttekintésben, hogy egy év alatt az egészen át lehessen menni; Magyarország politikai földrajzának oly módon való áttekintésével, hogy az ország különböző korszakokban való állapotát a tanuló a történelemmel megismerje.

Tankönyv: Baróti-Csánki, Magyarország története. —
Tanár: Kertész József.

IV. osztály, hetenkint 3 órán.

Európa történelme Amerika felfedezéseig. Kiemelendők a tanítás folyamán: A keleti népek művelődési viszonyainak rövid ismertetése után a görögök és rómaiak történelme főbb vonásaiban. A kereszténység eredete és terjedése. A nép nagy vándorlása és annak folytán alakult új államok. Az izlam eredete és terjedése. A pápaság uralma és a kereszties hadak. A középkori viszonyok bomlása. Az idetartozó földabroszok használásával és a szükséges felvilágosításokkal.

Tankönyv: Mangold L., Világtörténet. — Tanár: Kertész József.

9. Rajzolás.

Czél:

A szabadkézi rajzolás gyakorlása mellett a szerkesztő síkmértan és vetülettan alapfeladványainak ismerete s ezeknek mindkét irányban alkalmazása.

I. osztály.

a) Szabadkézi rajz, hetenkint 2 órán.

Előkészítés a rajzolásra. Egyenes vonalak, görbe vonalak s ezekből összetett egyszerű diszitmények.

Sikmértani idomok. Egyszerű mértani testek, sodrony- és teljeslapu mintákról (távlati rajz) árnyékolással is.

Az előadás mérve szerint a mintázás kezdete.

b) Mértani rajz, hetenkint 2 órán.

Szerkesztő sikmértan elemei (eszközökkel).

Tanár: Neubrunn T.

II. osztály.

a) Szabadkézi rajz, hetenkint 2 órán.

Fali táblára előrajzolt ábrákról, fali nagy képekről; ékitmények elemei.

Fokozatos előhaladás a mintázásban.

b) Mértani rajz, hetenkint 3 órán.

Vetülettan elemei: a pont, vonal siktérbeli helyzetének meghatározása, egymáshoz való viszonya.

Tankönyv: Ádámovics, Ábr. Mértan. — Tanár: Neubrunn Tóbiás.

III. osztály.

a) Szabadkézi rajz, hetenkint 2 órán.

Görög, később középkori és keleti stílus ékitmények rajzolása és színezése lapmintákról. Összetettebb ékitmények féldomboru mintákról.

Mintázás.

b) Mértani rajz, hetenkint 2 órán.

A vetülettan ismétlése és folytatása: síkok által határolt s görbe felületű rendes mértani testek ábrázolása. Árnyékszerkesztés. A látkép (perspectiva) szerkesztése.

Tankönyv: Ádámovics, Ábrázoló mértan. Lengyel S., Szerkesztő és gyakorlati mértan. — Tanár: Neubrunn T.

IV. osztály.

a) Szabadkézi rajz, hetenkint 2 órán.

Ékitmények domborművekről, virág és emberi fej s testrészek rajzolása domboru mintákról. A renaissance-styl alapvonalai.

Mintázás.

b) Mértani rajz, hetenkint 2 órán.

Lépték (mérték) szerinti rajzolás. A mértani rajz alkalmazása az építészeti szerkesztés különösen azon ágaira, melyek a műasztalosságban, lakatosságban, vagy az agyagiparban e tekintetben előfordulnak.

Tankönyv: Ádámovics, Ábrázoló mértan. — Tanár: Neubrunn T.

10. Éneklés.

I. és II. osztály, hetenkint 1—1 órán.

Létrák. Gyakorlatok különböző alaphangból, chorálok és népdalok.

A könnyebb hangnemekből 4 kemény s ezzel kapcsolatos négy lány kargyakorlatok magyar népdalokból.

Tankönyv: Harrach, Arany Iant I., Bartalus, Éneklő ABC. Tanár: Kertész József.

III. és IV. osztály, hetenkint 1—1 órán.

A következő nyolcz kemény és nyolcz lány hangnem; továbbá kisebb beosztású művészibb hangjegyek és diszitmények használata. Kargyakorlatok magyar népdalokból.

Tankönyv: Harrach, Arany Iant II., Ernyei, Énektan I. Tanár: Kertész József.

11. Testgyakorlat.

I., II., III. és IV. osztály, hetenkint 1—1 órán.

a) A rendgyakorlatokban a sorok mozgásának többféleségét kifejtik, a menés, futás nehezebb nemei mellett gyakorolják a sorfordulatokat, sorkanyarodásokat és a sorok mozdulatának, összeállításának különféle nemeit.

b) A szabadgyakorlatok különféle nemei stb.

Tanár: Altmann Mór.

Általános órabeosztás.

Tantárgyak	I.	II.	III.	IV.	Össze- sen
	osztály				
1. Hit- és erkölcsstan	3	3	3	3	12
2. Magyar nyelv és irodalom .	5	5	4	3	17
3. Német nyelv	5	5	5	5	20
4. Számtan	3	3	3	3	12
5. Mértan	2	2	1	1	6
6. Természetrájk	3	3	3	—	9
7. Természettan	—	—	—	3	3
8. Földrajz	2	2	2	2	8
9. Történelem	—	—	2	3	5
10. Szabadkézi rajz	2	2	2	2	8
11. Mértani rajz	2	3	2	3	10
12. Szépirás	3	2	3	2	10
13. Éneklés	1	1	1	1	4
14. Testgyakorlat	1	1	1	1	4
	32	32	32	32	108

XI. Érdemsorozat.

I. osztály.

Osztályfő: NEUBRUNN TÓBIÁS.

A tanuló nevei		Hittan	Maganyelv	Német nyelv	Számítan	Mértan	Term. rajz	Földrajz	Szab. k. rajz	Mért. rajz	Szépíráás	Ének	Testgyak.	Erk. viselet
	Adler Lipót	3	2	3	3	1	1	2	1	1	3	2	1	1
	Augenfeld Salamon	3	2	3	3	3	4	4	4	3	3	3	2	1
	Brück Henrik	2	1	1	2	2	1	2	3	2	3	2	3	1
	Deutsch Antal	4	4	4	4	4	4	3		4	3	4	3	3
5	Eisdorfer Zsigmond	3	4	3	4	4	4	5	5	5	3	2	3	3
	Fischer Géza	3	3	3	2	3	4	3	4	3	4	3	2	2
	Fleischhacker Róbert	4	5	4	3	4	4	4	4	4	3	2	3	2
	Friedmann Zsigm.	3	3	2	3	4	2	2	2	3	3	3	3	2
	Gibs Oszkár	3	4	5	4	4	5	4	5	4	4	4	3	2
10	Glückstahl Artur	4	3	4	2	4	3	2	4	4	2	3	2	2
	Haas Dezső	3	3	4	2	3	3	3	4	4	4	3	3	1
	Hamburger Zsigmond	4	3	4	4	3	4	3	4	4	4	3	3	3
	Hirschel Zsigmond	3	3	5	3	2	4	4	4	4	3	3	3	2
	Kaufmann Jenő	2	4	2	2	3	2	3	2	2	3	1	3	1
15	Keszler Antal	3	4	3	4	3	4	4	1	1	2	1	1	1
	Kluger Simon	3	4	3	2	4	5	4	3	3	3	4	2	2
	Kohn Hugó	3	3	4	4	4	4	2	3	4	2	3	3	2
	Krausz Gyula	4	4	3	3	2	1	3	3	4	4	2	4	3
	Krausz Ödön	2	4	3	2	3	4	4	4	5	3	3	3	2
20	Maschankzer Ignác	1	3	2	2	2	4	3	2	2	2	3		1
	Mattersdorfer Zsigm.	3	4	5	3	5	5	4	4	4	3	4	3	2
	Mautner Ernő	3	2	3	3	3	3	2	4	4	2	3	3	1
	Müller Márton	2	1	2	2	3	1	4	4	4	4	4	4	1
	Pollák Arnold	4	5	5	5	5	3	3	5	3	4	4	3	3
25	Reinitz Béla	4	4	4	4	2	5	2	4	4	3	3	2	3
	Rotter Andor	2	3	4	2	3	1	2	2	3	3	4	2	2
	Sattler József	3	4	4	4	4	3	4	5	5	4	3	2	2
	Schön Imre	4	2	3	1	2	3	3	4	3	2	4	2	2
	Schreiber Adolf	4	4	4	5	4	5	4	4	4	3	3	2	1
30	Steiner Henrik	3	3	4	2	4	4	2	1	1	2	3	2	3
	Stettler Ödön	4	4	5	5	5	5	3	5	5	4	3	4	4
	Weiller Lajos	3	4	4	3	1	4	4	3	3	2	3	2	2
	Weltner Kálmán	4	3	4	4	4	2	5	4	4	3	3	3	2
	Weisz Ernő	3	3	2	3	4	2	3	4	4	3	3	2	2
35	Weisz Géza	4	3	4	4	2	3	4	3	3	3	3	2	2
	Weisz József	3	3	2	4	4	4	3	4	4	4	4	4	2
	Weisz Nándor	4	3	4	3	4	3	3	4	4	3	4	3	1
	Weisz Oszkár	4	4	3	4	4	3	2	2	2	2	3	3	3
	Würzburger Ottó	4	4	5	4	4	4	4	4	3	3	3	3	2
40	Wilheim Lajos	4	5	4	5	4	3	3	5	4	4	3	4	1

II. osztály.

Osztályfő: KELLERT LAJOS.

A tanulók nevei		Hittan	Magyarnyelv	Német nyelv	Számítan	Mértan	Term. rajz	Földrajz	Szab. k. rajz	Mértani rajz	Szépíráás	Ének	Testgyak.	Erk. viselet
	Adler Ede	3	2	2	3	1	1	2	1	3	2	2	1	1
	Adler Miksa	3	3	3	2	3	3	4	4	4	3	4	3	2
	Apfelbaum Géza	2	2	2	3	4	3	3	2	2	3	1	2	2
	Baron Ernő	2	3	3	3	4	3	3	2	3	2	2	2	2
5	Braun Gyula	1	1	1	1	2	1	1	2	1	2	3	2	1
	Deutsch Miksa	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	2	2	2
	Dukász Jenő	2	3	4	3	3	1	2	1	2	2	3	2	2
	Engel Lajos	2	2	4	2	1	1	2	1	2	2	4	3	1
	Fein Vilmos	2	2	1	3	2	1	1	1	2	3	2	2	1
10	Feldmar Béla	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	4	3	1
	Frommer Sándor	2	4	4	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2
	Goldberger Béla	2	3	3	3	4	4	3	4	5	2	3		2
	Grausz Samu	3	3	3	2	4	4	3	1	4	2	3	2	2
	Hirschler Ferencz	3	4	4	3	3	4	4	4	3	4	3	3	1
15	Kohn Samu	3	3	4	2	2	4	3	3	3	3	2	3	2
	Krauss Imre	4	5	5	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4
	Künstler Ödön	4	4	3	4	4	5	3	2	4	3	3	3	2
	Kürschner Samu	4	4	3	4	3	1	3	1	1	2	4	3	1
	Letzter Jenő	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	2
20	Lewin Samu	2	2	2	2	1	1	2	4	3	4	3	2	1
	Milhofer Dezső	3	3	3	3	3	1	3	3	3	3	4	3	1
	Pilczer Bernard	2	3	3	3	2	1	3	3	2	2	3	1	2
	Pollak Jakab	4	3	4	4	4	4	4	1	4	2	2	2	1
	Pollak Rezső	3	3	3	4	4	4	3	3	5	1	2	2	1
25	Rein Ignác	2	3	3	3	2	4	3	2	3	3	3	3	3
	Rosenthal Sándor	4	3	4	3	2	4	3	2	4	3	4	3	1
	Skopal Lajos	4	3	5	3	1	3	4	4	3	3	3	2	2
	Schulhof Zsigmond	4	4	4	4	3	5	4	4	4	3	3	4	3
	Schwarz Károly	3	4	3	3	4	1	2	4	4	3	4	3	2

III. osztály.

Osztályfő: ALTMANN MÓR.

A tanulók nevei		Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Számítan	Mértan	Term. rajz	Földrajz	Történelem	Szab. k. rajz	Mértani rajz	Szépírás	Ének	Testgyak.	Erk. viselet
	Bernárd Emil r. k.	2	3	4	3	4	2	3	2	4	4	1	3	1	2
	Dukász Miksa	1	2	2	2	1	1	1	1	2	3	1	2	2	1
	Ehrenstein Győző	3	3	2	3	4	1	1	2	4	4	3	2	4	1
	Fleischhacker Ede	4	3	4	4	4	4	3	2	4	3	3	4	3	3
5	Fleischhacker Géza	2	3	3	3	4	4	4	4	4	4	2	2	3	3
	Fleischhacker Jenő	4	3	4	4	4	4	2	2	4	3	4	2	3	2
	Frank Ernő	2	2	3	2	4	2	2	2	2	3	2	3	2	1
	Grünhut Ferencz	4	4	3	3	4	1	2	1	2	4	3	2	2	2
	Grünwald Béla	3	3	3	3	3	1	3	2	4	3	3	2	2	2
10	Kapperl Béla	2	2	3	2	2	2	2	1	3	4	2	2	3	1
	Koblenczer Oszkár	3	2	3	2	4	2	2	2	3	4	2	2	3	2
	Korcin Vilmos	3	3	4	4	4	3	4	1	4	4	4	2		3
	Krausz Albert	2	2	3	2	1	1	2	1	3	2	3	2	1	1
	Rotter Sándor	1	2	2	2	3	1	1	1		4	1	2	3	2
15	Scherz Lajos	3	3	3	4	3	3	4	3	3	4	3	3	2	2
	Scheyer Jakab	3	3	3	3	4	4	3	3	2	4	1	2	2	1
	Schön Jenő	3	4	3	4	3	3	2	3	2	4	2	2	1	2
	Schreiber Mór	3	3	4	4	4	4	4	3	4	4	3	2	3	1
	Singer Samu	2	2	3	1	3	2	3	2	2	3	2	2	2	1
20	Weiss Henrik	2	2	2	3	4	1	3	1	4	4	3	2	3	2
	Weiss Ottokár	4	4	4	4	5	5	5	3	3	4	2	3	3	3
	Weissberger Rezső	4	4	4	4	3	4	3	5	2	3	3	2	1	2
	Wünschbach Dezső	2	2	3	2	1	2	3	2	1	1	1	2	2	1

Kimaradt: Günser Benő.

IV. osztály.

Osztályfő: KERTÉSZ JÓZSEF.

A tanulók nevei		Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Számtan	Mértan	Természettan	Földrajz	Történelem	Szab. k. rajz	Mértani rajz	Szépírás	Ének	Testgyak.	Érk. viselet
	Adler Andor	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	3	3	4	2
	Adler Antal	4	3	3	4	4	3	2	2	3	4	3	2	3	2
	Apfelbaum Ignác	2	2	2	3	4	3	2	3	4	3	3	2	1	1
	Baum M. Arthur	4	3	3	3	3	4	3	2	3	2	3	3	3	2
5	Boskovitz Ödön	2	3	1	1	3	2	1	2	2	1	2	2	2	1
	Braun Arnold	4	4	3	4	4	4	3	2	4	2	3	2	1	2
	Deutsch Salamon	4	4	3	2	3	4	3	3	4	1	3	2	2	3
	Gross József	4	4	3	3	4	4	3	3	3	4	3	2	4	2
	Günsberger Ernő	3	4	4	2	2	3	2	4	4	4	4	2	4	2
10	Haas Hugó	4	4	3	2	1	4	4	4	3	2	3	2	2	2
	Hahn József	3	3	3	4	3	2	2	2		4	3	2	4	1
	Hess Rezső	4	5	3	4	3	4	3	4	2	4	1	2	3	3
	Hirschl Ede	4	4	4	4	3	4	4	3	3	3	3	3	2	2
	Hoffmann Muki	3	4	2	4	4	4	3	2	2	4	2	3	2	1
15	Keszler Samu	3	4	4	4	3	4	4	3	3	3	3	1	1	2
	Krausz Jakab	3	4	3	4	4	4	3	3	3	4	3	2	2	2
	Kreisler Hugó	2	3	2	2	2	2	2	3	2	2	3	3	2	3
	Láng Robert	3	2	3	2	2	3	2	2	2	1	3	2	3	1
	Mandler Arthur	3	3	3	3	3	3	3	2	3	4	3	2	2	2
20	Manheim Béla	3	2	3	3	4	4	2	2	4	3	3	4	1	2
	Maschanzker Guszt.	2	2	3	3	4	2	2	2	3	3	4	2	3	2
	Mautner Lajos	3	2	4	1	1	3	2	2	1	1	2	2	2	1
	Müller Zsigmond	3	3	3	1	2	3	2	2	4	3	3	3	2	2
	Obál Rezső	3	3	3	3	3	3	2	4	2	3	3	3	3	2
25	Páski Sándor	4	3	4	4	4	3	3	3	3	4	2	2	1	2
	Pollák Jenő	3	3	2	2	1	4	2	3	4	3	4	2	2	2
	Pollák Miksa	4	3	4	3	3	4	3	2	4	3	3	4	2	2
	Récsei Samu	1	3	3	2	2	2	1	2	2	2	2	2	1	1
	Rosenfeld Henrik	4	4	5	4	4	4	4	4	4	3	3	2	2	1
30	Rosenthal Jenő	2	2	3	3	3	3	1	2	3	3	3	2	2	1
	Schwarz Zoltán	2	3	3	4	4	3	2	2	4	4	1	3	2	2
	Slovák Béla	1	3	2	2	3	2	1	2	2	3	3	2	2	1
	Szamek Mór	4	3	2	4	3	3	1	3	3	4	3	2	2	2
	Wilheim Jakab	3	3	3	4	3	3	2	3	2	2	3	3	2	2
35	Zitter Rezső	5	4	5	4	3	4	3	5	3	3	2	3	1	3

XII.

T a n á r i k a r.

Bún Samu, igazgató, felső kereskedelmi iskolákra képesített rendes tanár, a tanári könyvtár őre, a keresk. szakiskolai tanárok orsz. egyesületének választmányi tagja, Nagy-Kanizsa város képviselő-testületének és iskolaszékének tagja; tanította a könyvvitelt a középső és felső osztályban, a szépírást az alsó és az irodai munkálatokat mind a 3 osztályban. Működésének évei 30, ez intézetnél 29.

Kalcsook Leo, középiskolákra képesített tanár, a nagy-kanizsai k. r. főgymnasium rendes tanára; tanította a történelmet mind a 3 osztályban. Működésének évei 6, ez intézetnél 3.

Kárpáti Manó, rendes tanár, a magyar és német nyelv és irodalom képesített tanára, a tanári tanácskozások jegyzője, az önképzőkör vezetője, az ifjusági könyvtár őre; tanította a magyar és német nyelvet és irodalmat mind a három, a kereskedelmi levelezést a középső és felső osztályban. Működésének évei 10, ez intézetnél 5.

Dr. Neumann Ede, a nagykanizsai izr. hitközség főrabbi, tanította a hittant mind a három osztályban. Működésének évei 14, ez intézetnél 6.

Dr. Rosenberg Mór, köz- és váltó-ügyvéd, tanította a jogi és közgazdasági ismereteket a középső és felső osztályban. Működésének évei ez intézetnél 4.

Somosi Vilmos, középiskolákra képesített rendes tanár, a földrajzi, áruismei, természet- és vegytani szertár őre; tanította a vegytant, áruismét és technológiát a középső és felső, a földrajzot mind a 3 osztályban. Működésének évei ez intézetnél 5.

Vidor Salamon, felső keresk. és középiskolákra képesített rendes tanár; tanította a ker. és pol. számtant és mennyiségtant mind a 3. a kereskedelemismét az 1. osztályban. Működésének évei ez intézetnél 6.

Dr. Villányi Henrik, rendes tanár, bölcsészettudor, a francia nyelv és irodalom képesített tanára; tanította a francia nyelvet és levelezést mind a három, a ker. levelezést az alsó osztályban. Működésének évei 14, ez intézetnél 6.

Hitoktatók:

Hütter Lajos, ev. lelkész, az ág. hitv. tanulók hitoktatója. Működésének évi ez intézetnél 4.

Pichler Pál, róm. kath. lelkész, a róm. kath. tanulók hitoktatója. Működésének évei ez intézetnél 3.

Seregély Dezső, ref. lelkész, az ev. ref. tanulók hitoktatója. Működik ez intézetnél 2 év óta.

XIII.

T a n t e r v

a nagym. vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur 1895. évi
aug. 20-án 44001. sz. a rendelete alapján.

1. Vallástan.

Alsó, középső és felső osztály. Hetenkint 1—1 óra.

A vallásoktatás a hitfelekezetek tanterve szerint történik s arról a hitfelekezetek saját hatáskörükben gondoskodnak. (1894. évi május hó 4-én 13033. sz. a. kelt vall. és közokt. m. kir. ministeri rendelet.)

2. Magyar nyelv és irodalom.

Alsó osztály. Hetenkint 4 óra.

A prózai írásművek ismertetése, olvasmányok alapján.

1. Leírás. Tárgy- és jelenetrajzok, állatrajzok, jellem- és néprajz, uti rajz.

2. Elbeszélés. Mese, parabola, életrajz, történetírás. A magyar történeti irodalom rövid ismertetése. Mutatványok a kiválóbb történetírók műveiből, tekintettel a történeti tanításra.

3. Értekezés. Fogalmak magyarázata, felosztás, részelés; a bizonyítás legegyszerűbb formái, elmélkedés, szoroson vett értekezés.

4. Szónoklat. A szónoki forma és irány, egy-két rövidebb olvasmányon megmutatva. Mutatványok Kölcsey és az ujabbkori szónokok műveiből.

5. A levél. Olvasmányok irodalmi jelentőségű levelekből.

A prózai olvasmányokon kívül a költőiekből: lyrai és leiró művek, kisebb elbeszélések (románcz, ballada stb.). Különös gond fordítandó az olvasmányok szerkezetére, a prózai és költői kifejezés-módok különbségére.

Az írásbeli dolgozatok folyvást kísérik a tanítást és olvasást. Különösen fontos a dispositiók készítése. Ilyen dispositiók vagy az olvasmányokból vett tételek kidolgozása s az olvasmányok utánképzése házi és iskolai gyakorlatul felváltva kéthetenként egyszer.

Az olvasmányok tárgyi és alaki fejtegetésével kapcsolatban az alak-, mondat-, szóképzés- és verstan ismétlése.

Helyesírási gyakorlatok: tollbamondás, valamint a könyv nélkül betanult daraboknak fejből való leiratása.

Prózai és verses darabok könyv nélkül. Szavalás.

Középső osztály. Hetenkint 3 óra.

A magyar irodalom ismertetése, kapcsolatban a poétika fő fogalmainak magyarázatával, olvasmányok alapján.

A mondákból kiindulva a magyar eposz fő képviselői: Zrínyi, Vörösmarty, Arany. A történeti énekek régi fejlődésének megemlékezésével, a rege Kisfaludy Sándornál és a ballada Arany-nál. A regény verses alkaja: Gyöngyösi; újabb irodalmi nyelvünk alakulásáról Kazinczynál és Kármánnál; az újabb regény fő képviselői: Jósika, Eötvös, Kemény, Jókai. A vallásos, hazafias és szerelmi lyra; régibb példák bemutatása után Berzsenyi, Tompa, Petőfi és az újabb lyrikusok.

A tárgyalás mindenkor olvasmányokból indul ki. Az eposzok és regények nagyobb mutatóványokkal és kivonatokkal lehetőleg egészökből ismertetendők. Elbeszélő költemények és modern teljes regények házi olvasmányul. A kitérnőbb írók rövid életrajza is beszövendő a magyarázatba.

Házi és iskolai írásbeli dolgozatok részint az olvasmányok, részint a tanulók ismereteinek köréből vett tárgyról, felváltva kéthetenként egyszer.

Dispositiók készítése, nyelvi és stilisztikai magyarázatok, helyesírás.

Prózai és verses darabok könyv nélkül. Szavalás.

Felső osztály. Hetenkint 2 óra.

A magyar irodalom ismertetésének folytatása olvasmányok alapján.

A dráma régi nyomainak megemlézése után: Kisfaludy Károly, Katona József, Szigligeti és Madách; vígjáték, tragédia és drámai költemény. Politikai írók és szónokok a reformkorban: Kölcsey, Eötvös, Széchenyi, Deák, Kossuth.

Az irodalomtörténet rövid áttekintése, figyelemmel a közgazdasági és utazási irodalomra.

Házi és iskolai írásbeli dolgozatok felváltva kéthetenként egyszer a növendékek irodalmi és szakszerű tanulmányaiból vett tételekről.

Prózai és verses darabok könyv nélkül. Szavalás.

3. Német nyelv.

Alsó osztály. Hetenkint 4 óra.

Az alak- és mondattan beható tárgyalása olvasmányok alapján, tisztán gyakorlati módon, különös tekintettel a nyelvi anyag gyűjtésére.

A német nyelv alak- és mondattani sajátosságainak, különösen a magyar nyelvtől eltérőknek, ismertetése.

Írásbeli gyakorlatok az alak- és mondattan elsajátítására, fordítások és utánképzés útján; a helyesírás elsajátítására tollbamondás, másolás és a könyv nélkül tanultaknak fejből való leírása; kisebb feladatok óráról-órára; nagyobbak, mint házi és iskolai gyakorlatok, felváltva kéthetenkint egyszer.

Az olvasmányok nyelvi és tárgyi fejtegetése; szabatos fordítás magyarra.

Prózai és verses darabok könyv nélkül. Beszédgyakorlatok.

Középső osztály. Hetenkint 3 óra.

Olvasmányok, részint szépirodalmiak, részint szakszerüek, beszédgyakorlatokkal, különös tekintettel a kereskedelmi nyelvre.

Írásbeli irányítási gyakorlatok kéthetenkint egyszer; fordítási gyakorlatok magyarból németre és szabatos fordítás németből magyarra.

Prózai és költői darabok könyv nélkül.

Felső osztály. Hetenkint 3 óra.

Az iránygyakorlatok folytatása és a magyar nyelvi oktatásra támaszkodva, módszeresen válogatott olvasmányoknak verstani és poétikai fejtegetése.

Olvasmányok újabbkori elsőrangú íróktól, különösen a társadalom-tudomány és a publicistika köréből.

Írásbeli dolgozatok: fogalmazványok a tanulók ismeretköréhez mért tételekről és fordítás magyarból németre, valamint szabatos fordítás németből magyarra, kéthetenkint egyszer.

Prózai darabok és költemények könyv nélkül.

4. Francia nyelv.

Alsó osztály. Hetenkint 4 óra.

a) Nyelvtan. Olvasás (kiejtés); kapcsolatban a mondattan nélkülözhetetlen szabályaival. A névszók alaktana. A segédigék s a rendes igék ragozása. Fordítások a nyelvtan begyakorlására.

b) Olvasmányok. Egyszerű elbeszélések és leírások a nép-

mese, monda, történet, föld-, nép- és természetrajz, nemkülönben az üzleti élet köréből. Egyes költemények betanulása.

c) Szótanulás. Tárgyi csoportokban, különös tekintettel a kereskedelemben előforduló terminusokra s a nyelv sajátosságaira.

d) Írásbeli dolgozatok (másolás, tollbamondás, fordítás), rövidebbek óráról-óra; nagyobbak, mint házi és iskolai gyakorlatok, kéthetenként egyszer.

Középső osztály. Hetenkint 3 óra.

a) Nyelvtan A rendhagyó igék. A particulák. A szórend. A névszók mondattani tekintetben. Az igeidők és módok, különösen a kötő-mód használata, az igeidők egymásra következése. Fordítások, mint az alsó osztályban.

b) Olvasmány. Mint a megelőző osztályban. Az olvasmány tartalmának az idegen nyelven való kikérdezése s ennek nyomán beszédgyakorlatok.

c) Ügyiratok. Kisebb ügyiratoknak, főképp leveleknek olvasása, diktálása, fordítása és minták után való íratása.

d) Szótanulás tárgyi és etymologikus csoportokban. Nyelvi sajátságok, synonymák, kereskedelmi kifejezések.

e) Írásbeli dolgozatok, mint az alsó osztályban, főképp fordítás az idegen nyelvre és gyakorlatok a levelezés köréből, kéthetenként egyszer.

Felső osztály. Hetenkint 3 óra.

a) Nyelvtan. Az infinitivus és a participiumok használata. A határozók, a viszonzszók, a kötőszók. A nyelvtan rendszeres ismétlése. Fordítások, mint a megelőző osztályokban.

b) Olvasmány. Nagyobb szemelvények jeles írók műveiből, tekintettel a nemzetgazdaságtani és kereskedelmi irodalomra is. Beszédgyakorlatok az olvasmányok alapján.

c) Ügyiratok. Kereskedelmi ügyiratok, főképp levelek olvasása, fordítása, betanulása és minták után való íratása.

d) Írásbeli dolgozatok, mint a középső osztályban.

5. Földrajz.

Alsó osztály. Hetenkint 2 óra.

A földrajzi alapfogalmak ismétlése.

Az idegen világrészek áttekintése után a fontosabb államoknak (behatóbban Ázsiai Törökország, India, Khina, Japán, Perzsia, Egyptom, Éjszak-Amerikai Egyesült-Államok, Mexiko, Brazília, Argentína, Chile) ismertetése kereskedelmi szempontból.

Középső osztály. Hetenkint 2 óra.

Európa általános áttekintése és jellemzése után e világrész összes és főképen nevezetesebb kereskedő és iparos államainak kereskedelmi földrajza, kapcsolatban az illető államok idegen világrészekben fekvő birtokainak és gyarmatainak ismertetésével.

Felső osztály. Hetenkint 2 órán.

Magyarország és Ausztria földrajza; különösen Magyarország őstermelési, ipari és kereskedelmi viszonyainak tüzetes ismertetése; tekintettel az idegen, főleg a szomszéd országokkal való összeköttetéseinkre.

Az előbbi két osztályban tanultak ismétléseül és áttekintő összefoglalásául a világkereskedelem mai állapotának, a nevezetesebb világkereskedelmi piacoknak, közlekedési utaknak, eszközöknek és összeköttetéseknek ismertetése, természetesen kapcsolatban a fontosabb termelési helyekkel, terményekkel és iparcikkekkel, különös tekintettel Magyarország bel- és külkereskedelmére és figyelemmel a Balkán-félsziget kereskedelmi viszonyaira. Az újabb statisztikai adatok mindenütt felemlitendők.

6. Történelem.

Alsó osztály. Hetenkint 2 óra.

Bevezetésül röviden az ó-kori történet áttekintése.

A középkor történetéből. A népvándorlás (Attila) és a nyugati római birodalom romjain alakult keresztény-germán királyságok, kereszténység. Mohammed. Nagy Károly birodalma és annak felbomlása. Hűbériség. Az investitúra-harcz (a császárság és pápaság küzdelme). A kereszties hadjáratok. A Habsburgok a középkor végén. Az európai török birodalom megalakulása. Az olasz városok és a renaissance, átmenet az ujkorba.

A magyar nemzet történetéből. A magyar nép őstörténete, vándorlásai és honfoglalása. A magyar keresztény egyház és királyság megalapítása és megerősítése. A magyar királyság küzdelme a nyugati és keleti császársággal. Az arany bulla és kora. Az utolsó Arpádok és összeköttetések a Habsburgokkal. Az Anjouk és Magyarország fellendülése. Uj állami és társadalmi intézmények. Zsigmond és az olygarchia felülkerekedése. A Hunyadiak kora: a) Hunyadi János mint a magyar nemzet és a kereszténység hőse; b) Hunyadi Mátyás alatt a nemzet fénykora. A magyar királyság hanyatlása az utolsó Jagellók alatt.

Középső osztály. Hetenkint 2 óra.

Az újkor történetéből. A renaissance terjedése és hatása. Találmányok és tengerentúli felfedezések. A reformáció és elterjedése; ellenreformáció. V. Károly és a Habsburgház hatalma tetőpontján. Angol Erzsébet és II. Fülöp; Anglia emelkedése és Spanyolország hanyatlása. Németalföld.

A harmincz éves háboru. XIV. Lajos. Az angol forradalom. Nagy Péter (éjszaki háboru). Poroszország és II. Frigyes. A felvilágosodás; felvilágosodott absolutismus. Éjszakamerikai szabadságharc. A francia forradalom, Napoleon császársága, a bécsi congressus.

A magyar nemzet történetéből. Magyarország a mohácsi vész után. Az erdélyi fejedelemség megalakulása, a reformáció elterjedése, török hódoltság.

Nemzeti és vallási sérelmek: Boeckay felkelése és a bécsi béke.

Magyarország részvétele a harmincz-éves háborúban. Bethlen Gábor és I. Rákóczy György.

Erdély fénykora és hanyatlása. I. Lipót; a Wesselényi-féle összeesküvés, Zrínyi Péter és társai, Tököly Imre fölkelése. Magyarország megszabadulása a török járom alól és a bécsi önkényuralom. II. Rákóczy Ferencz fölkelése és a szatmári béke. A nemzet és a kir. ház kibékülése. III. Károly, Mária Terézia és II. József. II. Lipót és az alkotmány biztosítása. Magyarország részvétele a francia háborúban és belső állapota ez idő alatt.

Felső osztály. Hetenkint 2 óra.

Az újkor történetéből. Újabb forradalmak (júl. és febr. párisi forradalom) és a népszabadság. A tudományok haladása, felfedezések; gazdasági átalakulás, munkáskérdés. Az egyesült olasz királyság és a német császárság megalakulása. A keleti kérdés, Oroszország terjeszkedése a Balkán-félsziget felé, a legutóbbi orosz-török háború, a berlini congressus. Bosznia és Herzegovina megszállása.

A magyar nemzet történetéből. I. Ferencz uralkodása. Az 1825. évi országgyűlés; a nemzeti reformküzdelem kezdete. Kossuth Lajos és a „Pesti Hírlap”. Eötvös és a centralisták. Nemzetiségi mozgalmak. Védegylet. Metternich és kormányrendszere. Az 1847-ben megnyílt országgyűlés, az 1848-iki törvények. Alkotmányunk átalakulása. A szabadságharc. Önkényuralom. Deák Ferencz és az 1867-iki kiegyezés.

Az alkotmánytanból: a mai magyar közjog ismertetése.

7. Mennyiségtan és politikai számtan.

Alsó osztály. Hetenkint 2 óra.

A négy alapművelet pozitív és negatív számokkal. Hatvány-mennyiség; négyzetre-emelés közönséges számokkal.

Az első fokú határozott egyenletek egy és több ismeretlennel, különös tekintettel a szövegezett feladatok megfejlesztésére. Arány és aránylatok.

A planimetriai idomok ismertetése a legfontosabb tantételek bevonásával, ezen idomok congruentiája, hasonlósága, területüknek s a kör kerületének és területének számítása, főképp a kereskedői és ipari életből vett gyakorlati egyszerű példákban.

Középső osztály. Hetenkint 2 óra.

Gyökmennyiség. Másod fokú egyenletek egy ismeretlennel.

A logaritmus fogalma. A Briggs-féle logaritmus-rendszer. A szorzat, tört, a hatvány- és gyökmennyiség logaritmusának, a logaritmusához a számnak keresése. Számítási műveletek a logaritmusok segítségével.

Első fokú számítási és geometriai sorok. (Idevágó példák főképp a kamatszámolás köréből veendőek.) A kapcsolástanból a helycsere, egybevetés és változtatás röviden. A valószínűség számolásból az egyszerű és ellentett valószínűség.

A stereometriából a szabályos testek ismertetése szemléltetés alapján. A hasáb, gúla, henger, kúp és gömb felületének és köbtartalmának kiszámítása, főképp a kereskedői és ipari életből vett gyakorlati példákban.

Felső osztály. Hetenkint 2 óra.

Politikai számtan. Kamatos kamatszámítás utólagos és előleges kamatlábal, a conform kamatláb. Segédtablák.

Évjáradék-számolás. Kölesöntörlesztés utólagos és előleges kamattal (évi, félévi és negyedévi) annuitással. Záloglevelek és kölesönök. Kölesöntörlesztés. Lottériakölesönök. Kölesöntörlesztési és sorsjegyhuzási tervezetek készítése. A kölesön árfolyama. A valódi kamatláb. A kölesönárfolyamok egyenértéke.

Életbiztosítási számítások egyszeri és évi díjjal egy személyre a legegyszerűbb biztosítási módok mellett; ugyanezeknél a biztosításoknál a díjtartalék-számolás.

8. Természettan.

Alsó osztály. Hetenkint 2 óra.

A mozgás törvényei. Az erők. Súly és súlypont. Egyszerű gépek és alkalmazásuk. Inga.

Halmazállapot. A csepfolyó és légnemű testek alaptüneményei és törvényei. Gőzgép.

A meleg és hatásai a testekre. Thermometer. A meleg forrásai.

A hang keletkezése és terjedése; visszaverődése; magassága. Hangszerek.

A fény és annak terjedése, erőssége és mérése; visszaverődése és törése. Fontosabb optikai eszközök, különösen a mikroszkop. A látás; színszóródás; színeképelemzés; a testek színei.

A mágnesség.

Szikrázó elektromosság. Áramló elektromosság. Elemek. Ohm törvénye. Az áram hatásai. Galvanoplastica. Hőelektromosság.

Accumulator. Elektromágnes. Elektromos telegraph. Inducált áram. Dynamo elektromos gépek. Elektromos erőátvitel. Telephon és mikrophon.

9. Kereskedelmi számtan.

Alsó osztály. Hetenkint 4 óra.

Alapműveletek egész számokkal, közönséges és tizedes törtekkel, a rövidített és gyakorlati eljárások bevonásával.

A kereskedelmileg fontos országok mértékeinek és pénzeinek ismertetése.

A redukálás és resolválás. A megnevezett számokkal (mértékekkel és pénzekkel) való műveletek. Átlagszámítás. Olasz gyakorlat.

Hármas-szabály. Lányszabály. Arányos osztás. Elegyítés-szabály.

A százalék-számítás behatóan, alkalmazva a súly-, érték- és költség-számolásnál az ártüzetben szokásos módon. Az árúk egyszerű és összetett árvetésének könnyebb feladatai. Szeszszámolás.

A kamat- és discontszámolás.

Középső osztály. Hetenkint 3 órán.

Arany- és ezüsts számolás; az ötvények finomsága és ennek jelzése, tiszta súly, ötvénysúly. Az Osztrák-Magyar bank beváltási szabályzata az aranyra vonatkozólag. A pénzlábak és a pénzverési viszonyok ismertetése. Az arany-, ezüsfémnek és pénznek a nevezetesebb piacokon való árfolyama és értéke a tőzsdei szokások tekintetbe vételével.

A belföldi értékpapiroknak értékszámolása, tekintettel a budapesti és bécsi tőzsdei szokásokra. A belföldi váltók discontálása. Az Osztrák-Magyar bank határozmányai a váltók leszámítására.

Felső osztály. Hetenkint 1 óra.

A külföldi váltók árjegyzése. A külföldi váltók értékének és névértékének kiszámolása, tekintettel a budapesti, bécsi és a fontosabb külföldi tőzsdei szokásokra. Árfolyam-compensatio. A tartozás és követelés kiegyenlítése külföldi váltókkal. Netto kiegyenlítés.

A külföldi váltók képlete: választás a) rövid és hosszú lejáratú váltók, b) a közvetlen intézvény és küldvény vagy más idegen helyen fizetendő küldvény, c) a közvetítő külföldi helyek között. Kémleti számolások az aranyra és ezüstre. Direct és indirect kiegyenlítések külföldi váltókkal. Magyarország és Ausztria értékpapirjainak jegyzése a külföldi tőzsdéken. Kémllet értékpapirokkal. Bizományszámolás váltókkal és értékpapirokkal. Az árvetési számolás részletesen. Árvetési táblázatok készítése. A fontosabb börzeműveletek, különösen a prolongatió.

10. Irodmi munkálatok.

Alsó osztály. Hetenkint 1 óra.

(Kapcsolatban a szépirással).

Számlák a közvetlen áruüzlet köréből. Scontrók, leltárak és mérlegek összeállítása, főkép a vonalzás és rendes bevezetés gyakorlására. Bizományi vétel- és eladási számlák, álszámlák. Jegyzékek váltókról és értékpapirokról.

Középső osztály. Hetenkint 2 óra.

Bizományi, költség- és biztosítási számlák bonyolódottabb esetekről. Jegyzékek és számlák arany-ezüstről, pénzekről, devisekről, értékpapirokról. Folyó-számlák az alkalmazásban levő módok szerint, kölcsönös, kölcsönös és változó, kettős, kettős és változó kamatlábbal.

Felső osztály. Hetenkint 2 óra.

Az előző osztályokban tanultaknak ismétlése után combinált feladatoknak mintaszerű kidolgozása és levelezés, a számtan és a könyvelés köréből.

11. Könyvvitelan.

Középső osztály. Hetenkint 3 óra.

Általános rész.

A könyvvitel fogalma, fontossága és célja; a könyvvezetőben megkívánt kellékek.

Törvényes intézkedések a könyvelés tárgyában (kereskedelmi törvény 1875. XXXVII. t.-cz. 25—36. §§-ai; a magyar csódtörvény 1881. XVII. t.-cz.; a magyar büntetőtörvény 1878. V. t.-cz. ide vágó pontjai.)

A könyvek hitelesítése és bélyegezése; az azokban felveendő hasábrendek, általánosságban tárgyalva. — Az üzletesemény mint könyvviteli tétel. — Adós és hitelező. — A feljegyzések alaki kellékei a hitelesség és szokások szempontjából.

A vagyon, annak felosztása: activ, passiv és tiszta vagyona. — A leltározás, vagyon-beeslés; összeállítás a leltárkönyvbe, tekintettel a vagyonrészek csoportosítására.

A könyvvitel két módszerének: az egyszerű és a kettős könyvvitelnek általános jellemzése.

a) *Az egyszerű könyvvitel:*

Lényeges könyvei: a leltárkönyv, a pénztárkönyv, a napló, a főkönyv és a scontrók (rovancsok), u. m. az árú-, az activ és a passiv váltó, az értékpapir stb. scontró.

Segédkönyvek rendeltetése. Beérkezett számlák könyve, kiadott számlák könyve, lejáratú könyvek, árúbizományi könyvek stb.

A könyvek megnyitása a leltár alapján.

A folyó könyvelések bemutatására egy rövid, egy vagy két havi árúüzlet könyveinek megnyitása, vezetése és lezárása eszköz-lendő.

Leltározás az év végén. Az eredmény meghatározása.

b) *A kettős könyvvitel:*

A kettős könyvviteli módszernek jellemzése.

A számlák rendszere és tana kimerítően.

A kettős könyvvitel kétféle módozatának általános jellemzése.

1. A kettős könyvvitel közvetlen főkönyvvezetéssel (francia könyvvitel) jellemzése.

2. A kettős könyvvitel közvetett főkönyvvezetéssel (olasz könyvvitel) jellemzése.

A kettős könyvvitel közvetlen főkönyvvezetéssel:

Lényeges könyvek: egyesített napló és főkönyv.

Segédkönyvek: az egyszerű könyvek scontrói és segéd-könyvei.

A könyvek megnyitása a mérleggel, azoknak vezetése az üzlet folyamában (próbamérleg) és lezárása a Mérleg- és a Veszteség- és Nyereség-számlával s Nyers mérleg.

A kettős könyvvitel közvetett főkönyvvezetéssel:

Lényeges könyvek: Pénztárkönyv, Előjegyzék, Gyűjtő-Napló,
Főkönyv.

Segédkönyvek: Folyó számlakönyv és a közvetlen főkönyve-
zésnél felemlített segédkönyvek.

Gyakorlatul egy-két havi üzlet kidolgozása.

A hibák felkeresése és kiigazítása.

Felső osztály. Hetenkint 3 óra.

Kereskedelmi társulatok könyvelése.

A közkereseti, betéti, részvénytársaságok és szövetkezetek
könyvelései a kettős könyvvitel szerint mutatandók be, — különö-
sen figyelembe veendő a kereskedelmi törvénynek ide vonatkozó
határozatai, valamint a vállalatok keletkezésére, alakulására, a tőke
elkönyvelésére vonatkozó viszonyok.

A folyó könyvelések bemutatása egy rövid üzletben.

A folyó üzletesemények elkönyvelése után a könyvek lezá-
randók.

A lezárási munkálatoknál figyelembe veendő az átmeneti
tétel és tartalékok elkönyvelése. A részes és a bizományi ügyletek
könyvelése az árú- és banküzletekben.

Egy havi takarékpénztári vagy hitelintézeti üzletmenet könyve-
lése a lényeges és segédkönyvekben, a havi tartozó levelezésekkel
együtt.

Ipari, illetőleg gyári vállalat könyvezése fővonalokban.

A könyvviteli műkifejezések német nyelven is ismertetendők.

12. Kereskedelmi levelezés.

Alsó osztály. Hetenkint 2 óra.

Ügyiratok, nevezetesen a nyilatkozatszerűek, melyek a kereske-
delem körében is gyakrabban előfordulnak. Ezek: a bizonyítványok,
elismervények, térítvények, kötelezvények, nyugtatványok, felmondá-
sok, engedmények, utalványok, meghatalmazványok; továbbá a
beadványok, névszerint az iparigazolványt, a cégbejegyzést és
cégértékelést illető beadványok.

Körlevelek (hirdetésekkel). Az árú-üzletben kínáló levelek;
levelek hitelügyben; tudakozódó és informáló levelek; megrendelések
és a velők kapcsolatban előforduló levelek.

Az ügyiratok közül azok, melyeket levél alakjában is szokás
kiállítani, ebben a formában is gyakorlandók.

Középső osztály. Hetenkint 2 óra.

Levelek fizetésekről. Levelek adósok és hitelezők között.
Levelek váltó-ügyekben, és pedig: a váltó-hitelről, intézvényekről,
a váltó elfogadásáról, telepítéséről, váltó-küldvényekről, prolongátio-

ról, bizományi váltókról, szükségbeli utalványról, az óvásról és visszakeresetről. Levelek folyó-számlákról.

A levelekhez tartozó váltókat és jegyzékeket is el kell készíteni.

Felső osztály. Hetenkint 2 óra.

Levelek bizományi, szállítmányozási és biztosítási ügyekben. Levelek az érték-üzletben s általában bank-üzletekben. Levelek bukási esetekben. Meghitelező levelek. Szolgálati ajánlközesök.

13. Kereskedelmi ismeretek.

Alsó osztály. Hetenkint 2 óra.

A kereskedelem fogalma, jelentősége, felosztása. A kereskedők és a segédszemélyzet. Cég, telep. A kereskedelmi társaságok. Felszámolás, csőd. Az árúk fajai. A mértékrendszerek s a mérték-hitelesítés. A pénz, pénzverés, érem, valuta; váltópénz, papírpénz, kereskedelmi pénz. Hitel, kamat. Utalvány, check, váltó. A váltó fajainak, kellékeinek s a váltóselekvényeknek rendszeres ismertetése. Az értékpapírok, kötvények és részvények fajai, kibocsátásuk és törlesztésök modjai. Az adás-vevés: ajánlat, alku, kötés, teljesítés, fizetés. A közvetítés: alkusz, ügynök, bizományos, kereskedelmi képviselő.

14. Közgazdasági ismeretek.

Középső osztály. Hetenkint 2 óra.

Általános rész.

Szükségletek, javak. Gazdálkodás, magán- és közgazdaság.

Termelés. A termelési tényezők: természet, munka, tőke. Termelési költség, productiv és inproductiv termelés. A termelés eredményességének feltételei: Állam. Egyéni szabadság s tulajdon-jog. Munkamegosztás és egyesítés. Vállalatok, azok nemei s gazdasági jelentősége. Üzlet. (Kis és nagy üzlet). A termelés főágai.

Forgalom. A forgalom nemei s fejlődésének feltételei. Kereslet és kínálat. Érték. Ár. Áralakulás szabad verseny mellett. Egyedárusági árak. Hatósági árszabások. A pénz, annak jelentősége és értéke. A hitel, annak nemei s hatása.

Jövedelem-megosztás. Bevétel, jövedelem és járadék fogalma. Földjáradék. Munkabér. Tőkekamat. Vállalkozó nyereség.

Fogyasztás. Közgazdasági és magángazdasági fogyasztás. Háztartás. Takarékoság. Fényűzés. A termelés és fogyasztás viszonya egymáshoz. Válságok. Biztosítás.

Különös rész. Östermelés. Felosztása és különösen a mezőgazdaság. Földmívelési és jószágkezelési rendszerek. Mezőgazdasági hitel.

Ipar. Felosztása, különösen a kis- és nagy-ipar s annak jelentősége. Czéhszervezet. Iparszabadság. Az ipart előmozdító tényezők: szakoktatás, szövetkezés, társulás, kiállítások és különösen a szabadalom, minta- és jegyvédelem. Munkás-kérdés. Intézkedések a munkásosztály helyzetének javítására, az állam, a vállalkozók és munkások részéről.

Kereskedelem. Közgazdasági jelentősége. — Valuta, pénz, annak értéke és hatása. A nagyobb államok valuta-viszonyainak ismertetése. Kereskedelmi és közlekedési intézmények.

Felső osztály. Hetenkint 2 óra.

A bankok jelentősége és felosztása. Az egyes bankügyletek, különösen a jegy-kibocsátás. A nagyobb államok jegybankrendszere. Takarékpénztárak. Közraktárak és közraktári ügylet. A biztosítási ügylet. A kereskedelmi testületek és hatóságok, kamarák. Vásárok, kiállítások, börzék. A vámügy. Külkereskedelem. Szabad kereskedelmi és védvámrendszer. Vámterület. Entrepôt-ok. Kereskedelmi szerződések általában. Consulok. A nemzetközi tartozások és követelések kiegyenlítése. Váltó-árfolyam.

Közlekedés. Annak jelentősége általában. A közönséges kocsit utak, vízi utak és vasutak. Szállító intézmények. Vasúti tarifa, a tarifák különböző nemei. Posta, telegraph, telephon.

Pénzügytan. Államgazdaság. Államháztartás. Államszükséglet s fedezet. Budget. Zárószámadás. Az állambevételek.

Az állam saját gazdasági bevételei. Regalék. Monopolok.

Illetékek, azok egyes nemei s lerovásuknak módja. Bélyeg.

Adók és osztályozásuk általában. Egyenes és fogyasztási adók; forgalmi s örökségi adók, vámok.

Államadósság nemei, fölvétele és törlesztésének módja. A fogalmak meghatározása s fölosztása egész általánosságban a pénzügyi tudomány szerint. Részletesen a budget és az államjövödelmek egyes nemei a magyar pénzügyi törvények alapján, röviden.

15. Jogi ismeretek.

Középső osztály. Hetenkint 3 óra.

Bevezetésül röviden: A jog fogalma és nemei. Köz- és magánjog. Vagyonjog, család- s öröklési jog. Vagyon, dolog. Dologbeli jogok: tulajdon, zálog, szolgálmi jog. Kötelmi jogok. Jogügyletek, szerződések és azok fajtái: letét, adásvevés, kölcsön, bér, haszonbér, munkabér. A jogügyletek érvényességének feltétele. Jogi képviselő; meghatalmazás.

Az alsó osztályban tanult kereskedelmi ismeretek ismételéssel kapcsolatban s azok fonalán, a fontosabb határozatokra szorítkozva tárgyalandók: a magyar kereskedelmi törvény I. része, a magyar váltótörvény, a nevezetesebb külföldi törvények, eltérő intézkedéseinek

tekintetbe vételével, a csődtörvény főelvei; továbbá a kézi zálog-
ügyletekről, az uzsoráról, a részletügyletekről s az értékpapírok
megsemmisítéséről szóló törvények legfontosabb intézkedései.

Felső osztály. Hetenkint 2 óra.

A már tanultak ismétlésével kapcsolatban, a fontosabb
határozatokra szorítkozva, tárgyalandók: a magyar kereskedelmi
törvény II. része; az ipartörvénynek az iparrendszerre vonatkozó
elvi határozatai és főbb intézkedései; a vízi s a vasúti jog
fővonásai, továbbá a kormánynak a kereskedelemre s az iparra
gyakorolt befolyását ismertetvén, a kereskedelmi és iparkamarák
szervezetéről, a consuli bíraskodásról, a szabadalmi, házalási és
védőjegy-ügyről, a vasárnapi munkaszünetről s a betegsegélyző
pénztárakról szóló törvényes intézkedések lehető rövid ismertetése.

16. Vegytan és árúismeret.

Középső osztály. Hetenkint 3 óra.

A vegytan fogalma. Egyszerű és összetett testek. Keverék,
vegyület. Molecula, atom, moleculasúly, atomsúly. Chemiai rokonság,
chemiai érték. Képletek. Hydrogen. Chlor, sósav, bróm, jód, fluor,
fluorhydrogen. Oxigen, víz. Kén, kénhydrogen, kéntrioxid, kéndi-
oxid, kénsav. Nitrogen, ammonia, salétromsav; levegő. Phosphor,
phosphorsav, gyújtófa-gyártás. Arsen, arsenessav és arsensav,
auripigment és realgar. Antimon, antimontrisulfid. Bor és borsav.
Carbonium-csoport, gyémánt, graphit, czeruza, faszén, csontszén,
korom, kőszén. Szénoxid és széndioxid; a láng és az égés;
szénsulfid. Silicium. Siliciumdioxid és az idetartozó drágakövek.

A fémek általában. Basisok, savak, sók. Natrium, natrium-
oxid és hidrat. Konyhasó, natriumsulfat, salétrom. Borax. Soda,
soda-bicarbona. Vízüveg. Kalium, kaliumhydroxid, kaliumchlorid,
kaliumjodit, caliumchlorat, kalisalétrom, puszkapor. Hamuzsir, kali-
umsilicat. Ammoniumchlorid, ammoniumsulfat, ammoniumcarbonat.
Calciumchlorid, calciumoxid; mész, ezement, chlormész, gipsz,
mészke, mészégetés és mészoltás. Bariumchlorid, bariumsulfat.
Magnesium, magnesiumchlorid, magnesiumoxid, magnesiumsulfat,
magnesiumcarbonat. Zink, zinkchlorid, zinkoxid, zinksulfat. Réz,
rézchlorid, rézoxidul és rézoxid, rézgálicz, rézcarbonat; réztartalmu
festékek. Ólom, ólomoxid, ólomcarbonat, ólomchromat. Betüönt-
vény, sörét. Higany, higanychlorid, higanychlorür, higanyoxyd,
higanyulfid (czinnober). Ezüst, ezüstchlorid, ezüstnitrát. Arany,
aranychlorid. Bismuth, bismuthnitrát. Aluminium, aluminiumoxid
s a megfelelő drágakövek. aluminiumsulfat, timsó. Agyag és
agyagárúk: üveg és üvegárúk. Vas és vasárúk; vaschlorid, vasoxid,

vashydroxid, vassulfidok, vasgálicz, vascarbonat. Nikkel; kobaltchlorür, szmalte, kobaltkék. Mangansuperoxyd, kaliumpermanganat. Chromoxid, chromsav, kaliunchromat, kaliumbichromat. Platina, platinchlorid. Ón, ónchlorür, ónchlorid, óndioxid, óndisulfid (musiv arany). Ásványi festékek és drágakövek.

Felső osztály. Hetenkint 3 óra.

A szerves vegytan elemei, kapcsolatban az áruismeret s a vegyészeti technológia bevonható részeivel. A szerves vegyületeket alkotó elemek. A szénvegyületek. Methan, petroleum, világító gáz, chlorophorm. Benzol, tolnol, naphtalin, anthracen. Illanó olajok és gyanták, kaucsuk és guttapercha, kámfor. Alkoholok; methylalkohol, aethylalkohol, szesz és szeszese italok. Glycerin, nitroglycerin és dynamit. Szénhydratok; cellulose, kapcsolatosan a papirgyártás, robbanó gyapot és collodium; gummi; keményítő, kapcsolatosan a gabonaneműek, rizs és szágo. Szőlőcukor (méz). Nádcukor s a czukorgyártás. Phenol, hangyasav, eczetsav (eczetgyártás); palmitinsav, stearinsav, elainsav, kapcsolatosan a zsiradékok, gyertya- és szappangyártás. Művaj, borkősav, citromsav, salicylsav, csersav és eserzőanyagok, kapcsolatosan a bőrgyártás. Sárga vérlugsó, vörös vérlugsó, cyankalium. Festőanyagok, növényi és állati festékek. Anilinfestékek. Alkaloidák, kapcsolatosan kávé, thea, kakao, dohány, fűszerek. Protein anyagok, kapcsolatosan az állati tápláló anyagokkal (halak, rákok, osztriga, tej, vaj, sajt, husárúk és husconservek). A fonásra és szövésre alkalmas rostok; fonalak és szövetek. Faárúk.

17. Szépirás.

(Kapcsolatban az irodai munkálatokkal.)

Alsó osztály. Hetenkint 2 óra.

A folyóírás rendszeres tanítása és gyakorlása; rond- és díszírás.

A tantárgyak és heti órák.

Sor	T a n t á r g y	A heti órák száma			
		alsó	középső	felső	összesen
		osztályban			
1	Vallástan	1	1	1	3
2	Magyar nyelv és irodalom . . .	4	3	3	10
3	Német nyelv	4	3	3	10
4	Francia nyelv	4	3	3	10
5	Földrajz	2	2	2	6
6	Történelem	2	2	2	6
7	Mennyiségtan és polit. számtan .	2	2	2	6
8	Természettan	2	—	—	2
9	Kereskedelmi számtan	4	3	4	11
10	Irodai munkálatok	1	2	2	5
11	Könyvviteltan	—	3	3	6
12	Kereskedelmi levelezés	2	2	2	6
13	Kereskedelmi ismeretek	2	—	—	2
14	Közgazdasági ismeretek	—	2	2	4
15	Jogi ismeretek	—	3	2	5
16	Vegytan és áruismeret	—	3	3	6
17	Szépíráás	2	—	—	2
Összesen		32	34	34	100

A lefolyt tanévben használt tankönyvek.

ALSÓ OSZTÁLY.

- Dr. Balassa J., Magyar olvasóköny I.
 Névy L., Kereskedelmi levelező.
 Dr. Schack B., Német olvasókönyv I.
 Noel-Bartos-Chovancsák, Francia nyelvtan és olvasókönyv,
 8. kiadás I. r.
 Simonyi J., Ker. Földrajz.
 Lauko A., Egyetemes történet ker. isk. számára.
 Dr. Beke M., Algebra.
 „ „ „ Mértan.
 Gregusz-Berecz, Természettan.
 Havas-Bogyó, Kereskedelmi számtan I.
 Sebestyén J., Kereskedelemisme.
 Vajda P., Mintalapok, magyar és német.

KÖZÉPSŐ OSZTÁLY.

- Dr. Balassa J., Magyar olvasókönyv II. rész.
Névy L., Kereskedelmi levelező.
Dv. Schack Béla, Német olvasókönyv II.
Kleibel-Balassa, A német ker. levelezés kézikönyve.
Bartos-Chovancsák, Francia nyelvten I. II.
Simonyi J., Ker. földrajz
Ribáry-Mangold, A magyarok oknyomozó története.
Dr. Beke M., Algebra.
" " " Mértan.
Havas M., Keresk. számtan II. III.
Schrön-Stoczek, Logarithmusa táblák.
Bún S., Az egyszerű és kettős könyvvitel tankönyve.
Absóth, Árúisme és technologia.
Lengyel Al., Vegytan I.
Pisztóry M., Nemzetgazdaságtan.
Vajda P., Szépirási minták.

FELSŐ OSZTÁLY.

- Környei-Boros, Magyar irodalomtörténet.
Névy L., Kereskedelmi levelező.
Dr. Schack B., Német olvasókönyv III. r.
Kleibel-Balassa, A német ker. levelezés kézikönyve.
Bartos-Chovancsák, Francia nyelvten III.
Beaure A., Manuel pratique de la correspondance et des
operations de commerce.
Ribáry-Mangold, Magyarország oknyomozó története.
Mutschenbacher, A kereskedelem története.
Havas M., Kereskedelmi számtan III. rész.
Schrön-Stoczek, Logarithmusa táblák.
Bún S., Az egyszerű és kettős könyvvitel tankönyve.
A magyar kereskedelmi törvény.
Dr. Pistóry S., Nemzetgazdaságtan.
Asbóth, Árúisme és technologia.
Lengyel M., Vegytan I. II.

Kivonat a nagy-kanizsai Felső Kereskedelmi Iskola szervezeti szabályzatából.

Az intézet czíme, czélja, tanterve.

1. §. Az intézet czíme: Nagy-Kanizsai Felső Kereskedelmi Iskola.

2. §. Czélja és rendeltetése, hogy ne csak szűkebb lokális körre szorítkozva, hanem országos jelentőségre törekedve, hazafias és erkölcsös szellemben oly ifjakat neveljen a magyar kereskedelemnek, kik majdan mint kereskedelmi tisztviselők és mint önálló kereskedők úgy általános, mint szakmíveltségök, valamint gyakorlati képzettségök szempontjából a kor magas fokú igényeinek megfeleljenek.

Feladata továbbá az intézetnek, hogy általános műveltség mellett a kereskedelmi ismeretek és képességek elsajátítását lehetővé tegye olyan ifjaknak is, kik nem a kereskedői, hanem mezőgazdasági vagy iparos, vagy a kereskedelmi tudományokban jártasságot feltételező más pályára készülnek és a kor gazdasági irányának megfelelően, a kereskedelmi szellemben műveltetni s a kereskedelmi tudományokban képeztetni óhajtanak.

3. §. A belső szervezetet illetőleg az intézet minden tekintetben azon alapon áll, mely a három évfolyammal (alsó, középső és felső osztálylyal) bíró felső kereskedelmi iskolák számára a nagym. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak 1895. évi augusztus hó 20-án 44,001. sz. a. kelt rendeletével részletesen kijelöltetett.

4. §. Az idézett szervező rendeletben körülírt tantervet, valamint e tantervnek a nevezett miniszterium által később netán elrendelendő módosításait az intézet magára nézve kötelezőknek ismeri. Attól akár a kötelezőkül tekintendő tantárgyakra nézve, akár a tananyag részletes felosztását illetőleg az intézet, felső helyen kieszközölendő engedély alapján csak annyiban fog eltérni, a mennyiben azt fontos helyi, vagy más figyelmet érdemlő körülmények multhatatlanul szükségessé teszik.

Semmi esetre sem engedtetik meg eltérés a hivatalos tantervtől oly irányban, hogy akár a feldolgozandó tananyag mennyisége és foka, akár az abban kötelezőknek nyilvánított tantárgyak száma leszállíttassék.

5. §. Szervezete és tanterve alapján az intézet által érettségi bizonyítvánnyal elbocsátott ifjak a szorosabb értelemben vett kereskedői pályán kívül, a tisztviselők minősítéséről szóló 1883. évi I. t.-cz. értelmében több rendbeli közhivatal elnyerésére, továbbá felsőbb gazdasági intézetek s a műegyetem megfelelő collégiumainak látogatására is minősítve vannak, és végül, a meennyiben az intézetbe lépések előtt négy közép- vagy polgári iskolai osztályt jó sikerrel végeztek, jogosítvák, hogy hadkötelezettségöknek mint egyévi önkéntesek feleljenek meg.

Fentartás, felügyelet.

6. §. A Nagy-Kanizsai Felső Kereskedelmi Iskola fentartója a nagy-kanizsai izr. hitközség.

7. §. Az intézet feletti főfelügyeletet a nm. vallás- és közoktatásügyi, valamint a nm. kereskedelmi és közlekedésügyi miniszteriumok e végből kirendelt közegek által gyakorolják.

A szűkebb felügyelet gyakorlása az intézetet fentartó nagy-kanizsai izr. hitközség előjárósága kebeléből választott iskolaszékre van bízva.

A tanulók.

20. §. Tanulókul felvétetnek: az első (alsó) osztályba:

a) oly tanulók, kik a gymnasium, real- vagy polgári iskola 4-ik osztályát legalább elégséges sikerrel bevégezték és ezt bizonyítvánnyal igazolják.

b) A 2. és 3. (középső és felső) osztályba csak oly tanuló vétetik fel, ki az előző osztályt ugyanezen, vagy vele egyenlő foku szakiskolán legalább is elégséges sikerrel bevégezte.

E szabály alul eltérés csak a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnál kieszközölt engedély alapján engedhető meg.

21. §. A rendes tanuló osztálya összes kötelező tárgyait köteles hallgatni, hasonlóképp tartozik eljárni azon nem kötelező tantárgyak óráira, melyek hallgatására az év elején önkényt jelentkezett.

Tanév, vizsgálatok.

22. §. A tanév szeptember 1-én kezdődik és tart június végeig. A tanulók szabályszerű felvétele szeptember 1—3. közt történik. Az ezen időn túl jelentkezők felvételére nézve szintén a 3. §-ban említett min. rendelet irányadó.

23. §. Deczember és márczius 1-én a tanulóknak előmenetelőket és erkölcsi viseletöket kimutató értesítök adatnak ki, melyek a szülöknek vagy gyámoknak bemutatandók és ezek sajátkezü aláírásával ellátva az új szorgalomszak első hetében az osztályfönöknek visszaadandók.

24. §. A tanév végén tartandó vizsgálatok nyilvánosak. A 3-ik osztályt bevégzett növendékek a kormány küldöttjei jelenlétében érettségi vizsgálatot tesznek, mely után előmenetelök szerint „jelesen feelt meg“, „jól megfelelt“, „megfeelt“, vagy „nem feelt meg“ osztályzatu bizonyítványt kapnak.

25. §. Az érettségi vizsgálat szó- és írásbeli. Az intézet igazgatója a közoktatásügyi miniszternél legalább egy hóval a vizsgálat előtt bejelenti a vizsgálandók számát és felterjeszti az írásbeli vizsgálat számára az illető tanárok által kitüzendő feladványokat.

Fegyelmi szabályok a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola tanulói számára.

I. A tanuló kötelességei általában.

1. §. Minden tanuló köteles erkölcsös életével, illendő magaviseletével és szorgalmával úgy saját, mint az intézet becsületét megóvni. Kerülnie kell tehát mindent, mi az erkölcstelenség, neveltlenség vagy durvaság bélyegét sütné jellemére a házi és iskolai, valamint a társadalmi életben egyaránt. Az erkölcsös élethez a vallás buzgó gyakorlata is tartozik.

2. §. Társai iránt minden tanuló barátságos, békés indulatu, előzékeny s minden tekintetben türelmes legyen, s iparkodjék minden olyast kerülni, mi az egyetértést megzavarhatná. Ha a tanuló bármely módon sértve vagy károsítva érezné magát társai által, osztálya főnökéhez forduljon; magának elégtételt vennie nem szabad.

3. §. Oly egyénnel, kiknek társasága a tanuló becsületére vagy erkölcsére káros, vagy épen veszedelmes befolyást gyakorolhatna, tilos érintkeznie. Tilos tehát a társalgás az elbocsátott vagy kizárt tanulókkal is.

4. §. A legszigorubb büntetésre méltó azon tanuló, ki vétkes gondolkodásmódja és érzületének nyilvánítása által társai erkölcsét rontja, vagy ezeket erkölcstelen cselekvésre, hazugságra, engedetlenségre csábítja.

5. §. A cél, mely a középiskola tanulói elé van tűzve, csak kitartó, megfeszített szorgalommal érhető el. A tanuló szorgalma ne csak külső legyen, s ne szoritkozzék csupán feladatai teljesítésére, hanem mélyebb kötelességérzetből eredjen, s az idő s a művelődésére nyújtott eszközök lelkiismeretes felhasználásában nyilvánuljon.

6. §. Az illem és tisztesség iránti érzék minden tanulóban feltételeztetik. A társaival és más személyekkel való érintkezésben törekedjék a tanuló szerény, illendő magaviseletre, s használjon művelt emberhez méltó beszédmodot. Öltözete és egész viselete legyen egyszerű és tiszta.

7. §. A tanuló az igazgatónak s az intézet minden tanárának úgy az iskolában, mint azon kívül engedelmességgel és tisztelettel tartozik. Midőn a tanár a terembe lép, ugyszintén midőn távozik, valamennyi tanulóknak fel kell állnia.

Kötelesek a tanulók az iskolaszolga irányában is illendően viselni magukat, s ha tisztjét teljesíti, kötelesek neki engedelmeskedni.

8. §. Elváratik a tanulóktól, hogy mindenki, de különösen a helybeli tanintézetek tanárai és tanítói, hatósági és egyéb, az értelmi osztályhoz tartozó személyek iránt kellő tisztelettel és udvariassággal viselkednek.

9. §. A tanulók az iskolán kívül is alá vannak vetve az iskola fegyelmi hatóságának, melyet az igazgató a tanári karral együtt gyakorol.

II. A tanulók kötelességei az iskola iránt.

10. §. Minden tanuló köteles az előadásokat pontosan látogatni, a szükséges iskolai könyveket és szereket magával hozni. Oda nem tartozó dolgok, a mennyiben az azokkal való foglalkozás a tanulók figyelmét az előadástól elvonná, elkoboztatnak. Tartoznak egyszersmind a tanulók iskolai szereiket, könyveiket, füzeiteket rendben és tisztán tartani.

11. §. Előre látható akadályoztatás esetében az engedély a távol maradásra egy órára az illető tanártól, egy napra az osztályfőtől, hosszabb időre az igazgatótól kérendő, az ok a szülők, vagy azok helyettesei által írásban vagy szóval előadatván.

12. §. A tanórák elmulasztása csak betegséggel és pedig csupán csak az orvosnak, a szülőknek, vagy ezek helyetteseinek bizonyítványa alapján menthető ki. Mikor a tanuló újra iskolába jő, köteles a mulasztás okát az osztályfőnél hiteles bizonyítvánnyal igazolni. Ha a tanuló előzetes bejelentés és engedély nélkül egy hétig kimarad, az iskolából kilépettnek tekinthető, s a névsorból kitörölhető. Az órák látogatását illető kötelezettség kiterjed a nem kötelezett tantárgyakra is, melyek látogatására a tanuló az év elején jelentkezett. Az ilyen tanfolyamból való kilépés az igazgató és szaktanár beleegyezése nélkül tilos.

13. §. Ha a tanuló valamely ragályos bajban (valóságos himlő, bárányhimlő, skarlát, kanyaró, diphteritis, szamárhurut, egyiptomi szembaj) szenvedett volna, felgyógyulás után az iskolába csakis akkor léphet ismét be, ha teljes felgyógyulását és ragálymentességét kezelő orvosa által kiállított bizonyítvánnyal az igazgatónál igazolja. A szülők és helyetteseik kötelesek a tanulót az iskolától az esetben is távollartani, ha az odahaza ragályos beteg-

ségben levőkkel érintkezett. Ily esetben is a tanuló csak a fentebb említett orvosi bizonyítvány bemutatása mellett jöhet ismét az iskolába.

14. §. A szülőknek vagy helyetteseiknek egyszerűen névjegyre írott közlései nem fogadtnak el.

15. §. A felügyelet gyakorolhatása végett tartoznak a tanulók lakásukat, annak változtatását, s azon egyént, a kinek gondviselése alatt állnak, az igazgatónak és az osztályfőnöknek bejelenteni.

16. §. Az iskolai év elején az osztályfő minden tanulónak kijelöli helyét az osztályteremben, figyelemmel a tanuló látó és halló képességére és esetleg más alapos óhajására. Helyet változtatni vagy cserélni csak az osztályfő engedelmével szabad.

17. §. A tanóra kezdetét jelző csengetés után minden tanuló tartozik a tanterembe menni, helyét csendben elfoglalni és a tanár belépését kellő magatartással bevárni. Előadás alatt csend és figyelem követeltetik; mindennemű zavarás, ide értve a kijárást is, tiltva van. Szellemileg minden tanuló együtt dolgozzék a kikérdésnél, felelni azonban csak a kérdezettnek szabad; a sugás, vagy beleszólás szigorúan tiltva van. A dolgozatokat minden tanuló önállóan készítse el; a feladatot mástól leírni s általában bármilyen csempészetet elkövetni tilos.

18. §. Az egyes tanórák közti időben meg van engedve az illedelmes társalgás és mozgás; ellenben a futkározás és zajongás a legszigorubbán tiltva van.

19. §. Szintén tiltva van az intézet helyiségei előtt való álldogálás is. Oraközökben az intézetből a tanulónak csak az osztályfő engedelmével szabad távozni.

20. §. A dohányzás szigorúan tiltva van.

21. §. Az intézeti épületnek és minden tartozékának tisztaságára a tanuló is köteles ügyelni. A falak, padok és egyéb butorok megrongálása, befirkálása fegyelmi kihágásnak és egyszersmind kártételnek tekintetik. Mindennemű kár, melyet a tanulók az iskolai szerekben vagy egyéb tárgyban tesznek, az illetők által, és ha ki nem tudódnának, az egész osztály által megtérítendő. Ha a kártevés rosszakaratból vagy pajkosságból történt, a vétkes fegyelmi büntetés alá esik.

22. §. Egyleteket művelődés céljából alakíthatnak a tanulók az igazgatóság engedélyével; az iskolán kívül álló társulatoknak azonban tagjai nem lehetnek. Színház és nyilvános multságok látogatására minden egyes alkalommal az osztályfőtől kell engedélyt kérni.

23. §. Könyvek vagy más tárgyak elárusítása, cserélés a szülők vagy helyetteseik engedelmével nélkül tilos; épen úgy tiltatik az adósságcsinálás. Pénzt gyűjteni az intézet növendékei között bármilyen célra csak az igazgató engedelmével szabad.

III. Fegyelmi büntetések.

24. §. Az előző pontok tiltó szabályai ellen elkövetett tények büntetés alá esnek. Az iskolán kívüli viselet hasonlóképen a fegyelmi törvények alá tartozik; e szerint minden az iskola céljával és méltóságával ellenkező cselekmény, pl. a kávéházak, korcsmák és más nyilvános helyek látogatása szigorúan fenyítetik.

25. §. A fegyelmi szabályok áthágására mérendő büntetések fokozat szerint következők: a) megintés, illetőleg megdorgálás az illető tanár által; b) a tanulók elkülönített helyre való ültetése, illetőleg kiállítása; c) nyilvános megfeddés az osztályfő által; d) élesebb feddés az igazgató által; e) a tanulónak a tanári szék elé idézése s a kizárással való fenyegetés; f) kizárás az intézetből, melyről az iskolaszék és a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium értesítetnek.

Ezeken kívül alkalmazható a körülményekhez képest egyéb büntetés is, úgy mint az iskolában való marasztalás, mely felügyelet alatt végzendő komoly szellemi munkával köttetik össze, továbbá házi fogság alá helyezés, melynek kiállta a szülő vagy gazda bizonyítványa által igazolandó.

26. §. A harmadfoku büntetésről már a szülő vagy helyettese értesítést nyer.

Tandíjmentes tanulók, ha oly vétséget követnének el, mely a tanári szék előtti megdorgálást vonja után, elvesztik a kedvezményt.

IV. Befejező megjegyzések.

27. §. Ezen törvényeknek az intézet minden növendéke alá van vetve, s alólók senki, még a szülők sem menthetik fel őket.

28. §. Ugyancsak e törvények kötelező erejével bír minden olyan szabály és utasítás, melyet az igazgatóság, a tanári karral s az iskolaszékkal egyetértve, esetleg később ki fog hirdetni.

29. §. A fegyelmi szabályok ezen szövege egy-egy példányban minden tanulónak kiadatik, mely példány a szülők által aláírandó, és azután az osztályfőnek bemutatandó. A tanév kezdetén a fegyelmi szabályok a tanulók előtt felolvastatnak, s azok nem ismerése mentő ürügyül el nem fogadtatik.

Az ifjusági „Önképzőkör“ működése.

Ifjusági Önképzőkörünk a jelen évvel fennállásának 4-ik évét töltötte be. Ez évben is élénk bizonyágot tett arról, hogy hivatásának minden tekintetben megfelel. A működés célját képezték a nemzeti szellem, a hazafiasság, a szép iránti érzék fejlesztése, a kiváló irodalmi férfiak ismertetése, irodalmi ünnepek rendezése, kötött és kötetlen nyelvű dolgozatok benyújtása, azoknak szó- és írásbeli meg-bírálása, költemények elszavalása, beszédek tartása, stylygyakorlatok és rögtönzések. Ezen kitűzött nemes célok elérésére szolgáltak a tartott rendes és díszgyűlések, munkák benyújtása, azok meg-bírálása, szavalatok, szónoklatok előadása, pályázatok kitűzése.

Rendes gyűlések rendszerint kéthetenként tartottak, mely alkalommal beérkezett munkák feletti írásbeli és szóbeli bírálatok tartottak; itt adattak elő a szavalatok, melyeket minden alkalommal szóbeli bírálat kísért.

A kör alakuló gyűlését szeptember 13-án tartotta Kárpáti Manó vezető tanár elnöklésével, ki megnyitó beszédében esetelte körünk céljait, buzgó munkásságra híván fel a tagokat, utmutatást adott a kör céljainak elérésére. Az alakuló gyűlésen a kör tagjai a tisztikart következőképen alakították meg: Tisztviselők lettek: ifj. elnök Krausz Zsigmond f. o. t., alelnök Fischer Ferencz f. o. t., jegyző Guth Zsigmond f. o. t., aljegyző Hoch Imre k. o. t., pénztáros Lukács László f. o. t., könyvtárosok Schwarcz Miksa f. o. t., Kertész Sándor k. o. t.

Tartott 16 rendes és 2 díszgyűlés. Beérkezett 30 mű. (Ezek közül elfogadtatott dicséretesre 10 mű, jóra 14 mű, egyszerűre 4 mű, elvetetett 2 mű.) Szavalt 18 tag 22-szer. (Ezek közül sikerült 8 szavalat, kevésbbé sikerült 11 szavalat, nem sikerült 3 szavalat.)

Első díszgyűlésünket december 1-én Vörösmarty emlékezetére tartottuk. Krausz Zsigmond f. o. t. ifj. elnök felolvasta Vörösmarty kora és költészete cz. művét, melyben Vörösmarty korát és költészetét alapos ismerettel tárgyalja. Majd Sattler Géza f. o. t. szavalta Vörösmarty „Élő szoborját“ nagy hatással. Guth Zsigmond f. o. t. „Vörösmarty és a magyar éposz“ cz. művében a magyar éposz fejlődését Vörösmarty működésével kapcsolatban tárgyalja. Majd Sugár Samu f. o. t. szavalta lendületesen a „Vén cigányt“, végül Fischer Ferencz f. o. t. emelkedett hangon megírt értekezésében Vörösmarty működését mutatta be.

Második diszgyűlésünket a márcziusi nagy nap emlékezetére tartottuk az egész tanári kar és a tanuló ifjuság jelenlétében. A diszgyűlést Guth Zsigmond f. o. t. az önképzőkör jegyzője nyitotta meg, tartalmas megnyitó beszédében emelkedett hangon méltatta a nagyjelentőségű napot. Ezután Krausz Zsigmond ifj. elnök Jakab Ödön „Szabadság napja“ cz. ódáját szavalta el lendületesen. Majd Kohn Ödön f. o. t. „Márczius 15-ike“ cz. felolvasásában szép tanulmányra valló gondos csoportosításban emlékezett meg a 49 év előtti eseményekről. Végül Herlinger Ernő k. o. t. igen lelkesen és hatásosan elszavalta Kozma Andor „Márczius 15-ike“ cz. ódáját.

Körünk könyvtára a jelen évben, részint adományozás, részint vétel útján jelentékenyen gyarapodott. A könyvek száma jelenleg 620. Az önképzőkör részére ajándékozni szivesek voltak:

Tek. dr. Ollop Mór ügyvéd ur egy drb. 10 freos aranyat, továbbá a következő tanulók könyveket:

Fischer Ferencz f. o. t., Áts Ede f. o. t., Guth Zsigmond f. o. t., Horváth Sándor f. o. t., Kondor Dezső k. o. t., Kohn Miksa k. o. t., Weisz Izsó a. o. t., Steiner Sándor a. o. t., kiknek ezuttal is mély köszönetét fejezi ki az önképzőkör.

A kör tagjai közül érdemeik és buzgó munkásságuk megjutalmazására következők részesültek jutalomban:

Krausz Zsigmond f. o. t., buzgó tevékenységért	5 kor.
Fischer Ferencz f. o. t., buzgó munkásságért	5 „
Guth Zsigmond f. o. t., jegyzői tisztsége pontos betöltéseért és munkásságáért	5 „
Kohn Ödön f. o. t., munkásságáért egy diszművet	
Herlinger Ernő k. o. t., mint legjobb és legszorgalmasabb szavaló	5 „

A kör tagjai a jelen évben dicséretes munkásságot fejtettek ki, és megvetették önképzőkörünk alapját oly szilárdan, melyen ha tovább működik, hivatását mindenkor be fogja tölthetni.

Kárpáti Manó

vezető tanár.

XVII.

Érdemsorozat.

Alsó osztály.

A tanulók nevei		Hittan	Magyar ny.	Német nyelv	Francia ny.	Földrajz	Történelem	Mennyiség.	Természett.	Ker. és polit. számtan	Keresk. és forgalomsz.	Ker. levelez.	Szépírás	Irodai munk.	Írásb. dolg.	Erk. viselet
	Blau Benő	1	2	3	2	1	1	2	1	2	2	1	2	2	2	1
	Boskovitz Aladár	2	3	3	3	3	3	2	3	2	3	3	2	2	3	3
	Deutsch Oszkár	3	3	4	3	3	2	2	4	2	3	2	2	3	2	2
	Dreissiger Izsó	1	2	3	3	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2
5	Frank Elek	2	1	1	2	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1
	Fürst Albert	3	3	3	4	3	2	4	4	4	3	3	3	3	3	2
	Gavora Dániel	3	3	2	3	3	2	3	2	3	2	2	2	3	2	1
	Gsteltner Henrik	1	1	1	1	1	2	2	3	2	2	2	1	1	1	1
	Günsberger Gyula	3	3	4	4	3	1	3	2	3	2	3	2	3	2	3
10	Hamburger Sándor	3	4	3	4	3	3	4	3	4	2	3	2	3	3	2
	Heinrich Mór	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Hirschsohn Béla	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Hoffmann Sándor	1	2	3	3	1	2	2	3	2	2	2	3	3	2	1
	Horváth Károly	1	3	3	3	2	2	3	1	2	2	2	3	3	1	1
15	Kohn Vilmos	2	2	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2	3	2	1
	Mautner Gusztáv	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Meyer Gyula	3	4	3	4	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2
	Morgenstern Zsigm.	3	1	1	2	1	3	2	2	2	1	1	2	2	1	2
	Muszti József	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1
20	Naschitz Miksa	4	3	4	4	3	2	3	4	3	4	3	3	3	2	2
	Pick Arthur	3	3	4	3	3	3	3	3	4	3	3	2	2	3	2
	Polednak Ernő	1	2	1	1	3	1	3	2	3	1	1	2	2	1	1
	Pollak Dezső	2	1	2	2	3	3	3	2	2	2	1	2	2	1	1
	Pusofszky Béla	1	4	3	4	3	3	3	3	4	3	3	3	3	2	2
25	Rechnitzer Lipót	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2	3	2	2	2	1
	Riedlmeyer Károly	1	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Rosenberger Győző	3	3	3	4	2	3	3	4	3	2	3	3	3	2	1
	Rothausner Imre	2	3	2	1	3	3	3	3	3	3	1	2	2	1	1

A tanulók nevei		Hittan	Magyar ny.	Német nyelv	Francia ny.	Földrajz	Történelem	Mennyiség.	Természett.	Ker. és polit. számtan	Keresk. és forgalomsze	Ker. levelez.	Szépírás	Irodaj munk.	Írásb. dolg.	Erk. viselet
	Schlesinger Hugó	3	1	1	3	2	2	3	3	3	1	2	2	2	2	1
30	Steiner Ignác	1	1	1	3	2	2	3	2	3	2	2	1	1	1	1
	Steiner Sándor	3	1	1	3	2	2	3	3	3	2	2	1	1	1	1
	Susicky György	1	3	3	3	2	2	3	2	3	3	3	2	2	2	1
	Szamek Jenő	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1	1
	Tauber Győző	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
35	Tálos István	1	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2	2	1
	Weiler Vilmos	3	1	1	1	3	3	2	3	2	3	1	2	1	1	1
	Weisz Dezső	4	3	3	3	4	3	3	4	4	3	3	1	1	2	3
	Weisz Ernő	3	2	3	3	3	2	1	2	2	1	2	1	1	1	1
	Weisz Izsó	1	2	2	3	2	3	2	2	1	1	3	2	1	1	1
40	Wirth Imre	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Würzburger Miksa	3	3	2	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2

Kimaradtak: Hruska Nándor, Schreiber Béla.

Középső osztály.

A tanulók nevei		Hittan	Magyar ny.	Német nyelv	Francia ny.	Földrajz	Történet	Mennyiség.	Vegytan	Ker. és polit. számán	Könyvvitelt.	Keresk. lev.	Válto- és ker. jog	Nemzetg. és pénzügytan	Irod. munk.	Írásbeli dolg. kulfalakia	Erk. viselet
	Babócsai Tivadar	2	2	3	2	2	1	2	2	2	2	3	2	2	3	3	1
	Berger Dávid	1	3	3	3	2	3	3	2	3	2	3	2	3	3	3	1
	Bernárd Antal	1	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Blauhorn Emil	1	2	1	2	2	1	1	2	2	1	2	2	2	2	2	2
5	Deutsch Jakab	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Deutsch Róbert	3	3	3	4	4	4	3	4	4	3	2	2	3	2	2	2
	Engel Béla	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	2	3	2
	Engel Jenő	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Gottreich Aladár	3	3	3	4	2	2	3	2	3	2	3	2	2	2	2	1
10	Herlinger Ernő	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hirsch Lajos	2	2	3	3	3	3	3	2	3	2	2	2	3	3	3	1
	Hirschler Miksa	3	2	3	3	2	1	3	2	2	3	1	2	1	2	2	3
	Hirschler Ödön	3	2	3	4	4	3	4	3	4	3	2	3	2	2	2	1
	Hoch Imre	1	1	3	2	1	1	1	1	2	2	1	1	2	1	1	1
15	Kertész Sándor	2	2	2	2	1	2	2	1	2	1	2	1	1	1	1	2
	Kohn Miksa	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2
	Kohlman Sándor	2	3	3	3	2	2	3	3	3	2	2	2	2	3	2	1
	Kolin Izsó	3	2	3	3	3	2	2	2	3	2	2	2	2	3	2	2
	Kondor Dezső	3	2	2	3	4	2	3	3	3	3	2	3	2	2	2	2
20	Krausz Ignác	2	3	3	3	2	2	3	3	3	1	3	1	2	1	2	1
	Krausz Leó	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1	2	2	1	2	1
	Kronberger Manó	3	3	3	4	2	3	3	3	3	4	2	2	3	2	2	3
	Mauthner Berthold	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Mauthner Sándor	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	2	1
25	Menczer Andor	3	3	3	3	3	2	3	4	3	3	3	2	3	3	2	1
	Molnár Ferenc	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2	1
	Nagy Jenő	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1
	Radó Gyula	2	2	2	2	1	1	3	1	2	1	1	2	2	1	1	1
	Rechnitzer Miksa	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1	1	2	1	1	1
30	Reinitz Lajos	3	2	3	3	1	1	3	3	3	2	2	2	2	2	1	2
	Richter Vilmos	3	3	3	3	3	1	3	3	2	2	3	3	2	3	2	1
	Rosenberg Kálmán	1	3	3	3	1	1	2	1	2	1	3	2	2	2	2	1
	Steiner Róbert	3	3	2	3	3	3	2	3	3	2	2	3	2	1	1	2
	Szabó Gyula	1	2	3	3	2	2	3	2	4	3	3	2	2	2	2	1
35	Szívós Imre	1	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	1
	Tauszik Sándor	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	2	2	1
	Tóth Károly	1	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1
	Wamberger Ernő	2	1	2	3	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1	1
	Wurm Mihály	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	2	3	1	1

Felső osztály.

Áts Ede	20 Lukács László
Berger Ignác	Lányi Samu
Braun Lajos	Leimdörffer Béla
Deutsch József	Leitner Ernő
5 Deutsch Vilmos	Löb Ernő
Dorner Pál	25 Marton Aladár
Fischer Ferencz	Márkus Jenő
Fuchs Nándor	Menczer Rezső
Gibs Gusztáv	Nádor Lipót
10 Goldschmidt Arnold	Sattler Géza
Gráf Miksa	30 Sauer Béla
Grosz Kálmán	Schlesinger Lajos
Guth Zsigmond	Schwarz Géza
Hoffmann Henrik	Schwarz Miksa
15 Horváth Nándor	Sugár Soma
Illés Fiedler Frigyes	35 Srém Otto
Kohn Ödön	Weiss Alfréd
Korein Samu	Weiss József
Krausz Zsigmond	

Kimaradtak: Detrich Emil, Steinitz Ede.

Jelentés az 1896—97. tanévben tartott érettségi vizsgálatról.

A felső kereskedelmi iskolák szervezetének értelmében osztályvizsga mellőzésével a felső osztályt végzett összes tanulók és egy magántanuló érettségi vizsgálatra bocsáttattak.

A május 21., 23., 24., 25., 26., 27. és 28. napjain tartott írásbeli vizsgálatokon mind a 38 tanuló jelent meg.

A tanári kar által felterjesztett tételek közül a nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi miniszterium által a következők jelöltettek ki:

1. Magyar nyelv és irodalom.

A vásárok jelentősége a múltban és jelenben.

Eredmény: 15 jeles, 13 jó, 10 elégséges.

2. Német nyelv.

Das Kochsalz (Beschreibung).

Eredmény: 12 jeles, 11 jó, 12 elégséges, 3 elégtelen.

3. Francia nyelv.

Francia nyelvre fordítandó:

Budapest, 1897. ápr. 20.

Tek. J. Martell urnak, Cognac.

Levellem vétele után sziveskedjék számomra 50 hordó Cognacot venni, föltéve, hogy a múlt hó 30-áról kelt árjegyzéke szerint az áru még 120 frankért kapható hordónként.

Megrendelésemet teljesítve, sziveskedjék jó hordókról gondoskodni és szállítsa a küldeményt czimemre Steinacker és Társa fiumei czég közvetítésével.

Kiadásainak és költségeinek fejében kelettől 3 hónapra intézvényezhet reám. Fakturát és szállítási értesítését várva, maradtam tisztelettel

Gottschlick Károly.

Eredmény: 6 jeles, 9 jó, 12 elégséges, 3 elégtelen.

4. Kereskedelmi levelezés.

1. A. Nagy-Kanizsán megbizza a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankot, hogy a banknál levő értékpapir letétéből 10000 frt magyar aranyjáradékot adjon el, az összegben vásároljon 25 drb osztrák hitelrészvényt, az ebből eredő különbséget pedig B.-nek Bécsbe küldje.

2. A. levele bécsi hitelezőjéhez, melyben fenti intézkedéséről értesíti.

3. A budapesti bank levele a megbizóhoz. Eladta a magyar aranyjáradékot à 122, vette a hitelrészvényt à 360.

4. A bank levele B.-nek Bécsben.

5. 6. B. levele A.-nak és a banknak.

A 6 levél közül az 5. és 6. németül irandók.

Eredmény: 14 jeles, 14 jó, 10 elégséges.

5. Kereskedelmi számtan.

1. Budapest elad április 15-én Berlin megbizásából a fémbeváltó hivatalnak egy arany rudat, melynek sulya 6·5 kg., finomsága 840‰.

A bevételért küld Berlinnek 2 havi M. váltót à 58,60, 3‰, szok. alkuszdíj, felszámít frt 6·50 költséget. Hány M.-ről szól a váltó?

2. Április 20-án az osztrák h. i. részvény árfolyama 349.— Veszek pr. Ultimó stellage ügyletet és pedig 100 drbot à $35\frac{1}{347}$. A határozás napján a részvények árfolyama 350.—, a papirokat átveszem, de további áremelkedést remélve, 1.20 report fizetése mellett egy hónapra ellátásba adom őket.

Május végén a papirokat 352.— árfolyammal adom el. Mennyi a nyereségem illetve veszteségem, ha 3-szor fizetek szok. alk. díjat.

Eredmény: 14 jeles, 15 jó, 5 elégséges, 4 elégtelen.

6. Mennyiségtan és politikai számtan.

Kovács Gábor Nagy-Kanizsán 1898. január 1-én következő feltételek mellett vesz birtokot.

1. Készpénzben fizet 80000 frtot.

2. Tíz év mulva köteles 30000 frtot fizetni.

3. Fizetni fogja a »Délzalai Takarékpénztár« bekebelezett követelését évi 4000 frtos annuitásokban. (Első részlet lejár 1898. január 1-én, utolsó részlet lejár 1917. január 1-én.)

4. Kovácsnak jogában áll a 10 év mulva fizetendő 30000 frtot 6% évi utól. kl. mellett discontálni.

5. A Délzalai Takarékpénztár követelését 4½% évi utól. kl. mellett discontálhatja, a mikor azonban 1‰ visszalépési díjat fizet.

Kovácsnak számítása szerint még 25000 frtra lesz szüksége (beruházás, forgó tőke).

1. Ha Kovács csak 120000 frt felett rendelkezik, mily összeget fog ő az »Osztrák-Magyar Bank«-nál amortisatióra felvenni, ha a vételből eredő összes kötelezettségeinek rögtön akar megfelelni (convertálás).

2. Mennyi lesz a félévenként utólagosan fizetendő annuitás 2% félévi utól. kl. mellett, ha az »Osztrák-Magyar Bank« 30 évre adja a kölcsönt.

Eredmény: 19 jeles, 13 jó, 6 elégséges.

7. Könyvvitel.

1897. május 1-én Horváth János és Németh Péter mint beltágok Vass Ferenczcel mint kültaggal betéti társas kereskedést nyitnak, melybe ad Horváth János

árúkbán: kg. 4116 gyapjut à 54 pr 56 kg. frt 3969.—

» 6540 mézet » 36 » 100 » » 2354.40

váltókban . . . . . » 5480.—

főkönyvi követelésekben . » 4030.63

készpénzben . . . . . » 165.97 16000.—

Németh Péter készpénzben . . . . . frt 15000.—

Vass Ferencz » . . . . . » 12000.—

A társasági szerződés értelmében Horváthnak és Némethnek 100—100 frt havi fizetés jár, mind a három társ betétei és kivétei 6%-al pro anno kamatosítottak, a tőke-kamat és fizetés levonása után fenmaradó tiszta nyereségben Vass betéte arányában, Horváth és Németh egyenlő részekben részesülnek.

Május 3.	Vesznek készpénzen	kg. 3620	—	gyapjut	
	pótsúly	2%	»	72.40	kg. 3547.60
		à	53 frt pr.	56 kg.	frt 3357.55
»	4. Küldik ezen árút Richter Ferdinándnak				
	Insbruckban bizományi eladás végett				
	à 64 frt per 56 kg.				» 4054.40
	fizetnek erre szállítási költséget				» 75.40
»	8. Eladnak Fiedler Gáspárnak helyben				
	3 havi váltója ellenében 12 hordó				
	mézet kg. 2784 à 48 frt per % kg.				
	netto tara				» 1336.32
»	12. Leszámitoltalják Fiedler váltóját				
				frt 1336.32	
	5% lerovat 88 napra			» 16 34	» 1319.98
»	16. Vesznek felében Ujházi Tivadarral 12				
	hordó szeszt 5796 l. à 52 frt pr. 10/m l %				» 3013.92
	melynek felét a társaság, felét Ujházi				
	készpénzben fizeti				
»	20. Érkezik Szép Jakabtól, Kaposvár, vett				
	1670 kg. borkő à 42 frt pr % kg.				» 701.40
	melyért neki 3/h. elfogadványukat küldik				
»	24. Érkezik Richter Ferdinánd eladási				
	számlája a bizományba küldött gyap-				
	juról, melyet a meghatározott áron				
	eladott, számít 5% jutalékot				
»	26. Eladják az Ujházival felében vett szeszt				
	60 frtjával				» 3477.60
»	31. Összes üzleti költség a beltagok fizetése				
	nélkül				» 220.—
»	31. Horváth kivéte a társasági pénztárból				
	frt 100.—				
	kamat			» —.50	» 100.50
	Németh kivéte			frt 80.—	
	kamat			» —.40	» 80.40

Az árúkészlet értéke . . . . . frt 6891.60

Kidolgozandó a főkönyvben, készítendő nyers mérleg és leltár.

Eredmény: 15 jeles, 15 jó, 5 elégséges, 3 elégtelen.

A szóbeli érettségi vizsgálatokat június hó 14., 15. és 16. napjain tartottuk Péter János, budapesti felső kereskedelmi iskolai igazgató, közoktatásügyi miniszteri biztos ur és Szávay Gyula, győri kereskedelmi és ipari kamarai titkár, kereskedelemügyi miniszteri biztos ur jelenlétében. A vizsgálatokat megelőző, a miniszteri biztos urak elnöklete alatt tartott értekezlet az írásbeli érettségi vizsgálat eredménye alapján a vizsgálatra jelentkezett 38 tanuló közül 37 szóbelire bocsáttatott.

A vizsgálatok végeredménye a következő:

Jelesen feleltek meg:

Berger Ignác,
Fischer Ferencz,
Krausz Zsigmond,
Lukács László,
5. *Menczer Rezső,*
Schwarz Miksa.

Jól feleltek meg: *Deutsch Fózsef, Goldschmidt Arnold,*
Gross Kálmán, Guth Zsigmond, Kohn Ödön, Lányi Samu,
Lòb Ernő, Márkus Jénő, Nádor Lipót, Sattler Géza,
Sugár Soma = 11.

Megfeleltek: *Braun Lajos, Fuchs Sándor, Gibs Gusztáv,*
Gráf Miksa, Hoffmann Henrik, Illés Fiedler Frigyes,
Leimdörffer Béla, Leitner Ernő, Sauer Béla, Schlesinger
Lajos, Strem Ottó = 11.

8 tanuló 1, illetve 2 tárgyból f. évi szeptember hóban teendő javító vizsgálatot tehel.

1 tanuló 1 év múlva vizsgálatra jelentkezhetik.

1 tanuló osztályismétlésre utasított.

XIX.

Az 1895—96. tanévben végzett tanulók
alkalmazási helye.

A tanuló neve	A cég neve	Telepe
Berger Jenő	I. Magyar Ált. Biztosító Társaság	N.-Kanizsa
Blankenberg Imre	Dugaresai pamutszövő gyár	Bécs
Böhm Emil	Fürst Jakab és fiai	Budapest
Bún József	Magy. Leszám. és Pénzváltó Bank	Budapest
5 Eislitzer Béla	Grünhut Fülöp és fiai	N.-Kanizsa
Fischel Ernő	Fischel Fülöp	N.-Kanizsa
Fleischner Miksa	Ismeretlen	
Flesch Rezső	Gutmann S. H.	N.-Kanizsa
Grünwald Ede	Semler és Gerhardt	Genua
10 Hüvös Rezső	Magyar Agrár- és Járadékbank	Budapest
Hoch Géza	Lang L., gépgyár	Budapest
Kohn Ottó	Magy. Keresked. Részvény-Társ.	Fiume
Krausz Oszkár	Keleti Kereskedelmi Tanfolyam	Budapest
Landler Sándor	Ismeretlen	
15 Löw Jenő	Giró- és Pénztáregyesület	Budapest
Löwi József	Sartori Oszkár	N.-Kanizsa
Maulwurf Gyula	Keresked. akad. abiturienek tanf. hallgatója	Grác
Neuwald Zs.	Pósta- és Távirtda hivatal	Kaposvár
Nyitrai Lajos	Rothschild Samu	N.-Kanizsa
20 Oroszi István	Gazdasági Akadémia	Magyar-Óvár
Rosenberg Sal.	Zerkowitz Zs. és Ta.	N.-Kanizsa
Schlesinger Fer.	„Apolló“ kőolaj finom. gyár r. t.	Budapest
Schwarz Nándor	Hazai Biztosító Részvénytársaság	Budapest
Subitz János	Pósta- és Távirtda-hivatal	D.-Földvár
25 Wellák János	„ „ „	Szegszárd
Weisz Bódog	Neumann testvérek szeszgyár és gőzmalom	Arad

b) A tanulók

I s k o l a	O s z t á l y	nemzetisége			vallása			k o r a *													Ö s s z e s e n					
		magyar	német	horvát	egyéb	izraelita	róm. kath.	ev. te.	ág. hitv.	6 éves	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		17	18	19	20	
											▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▲	▲	▲	▲	▲
E m i l i j n y i s t o l a	I	30	—	—	—	30	—	—	—	9	14	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
	II	33	—	—	—	33	—	—	—	6	18	5	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
	III	38	—	—	—	37	1	—	—	—	5	13	10	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
	IV	32	—	—	—	32	—	—	—	—	—	—	—	12	10	4	4	2	—	—	—	—	—	—	—	32
	Össze- sen	133	—	—	—	132	1	—	—	9	20	27	21	24	18	8	4	2	—	—	—	—	—	—	—	133
E m i l i j n y i s t o l a	I	35	—	—	—	32	2	1	—	17	14	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
	II	45	—	—	—	45	—	—	—	—	1	33	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45
	III	59	—	—	—	58	—	—	1	—	—	1	23	14	13	6	2	—	—	—	—	—	—	—	—	59
	IV	41	—	3	—	43	1	—	—	—	—	—	13	19	11	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44
	Össze- sen	180	—	3	—	178	3	1	1	17	15	37	48	33	24	7	2	—	—	—	—	—	—	—	—	183
P o l g. i s k o l a	I	37	—	3	—	40	—	—	—	—	—	—	—	4	11	18	7	—	—	—	—	—	—	—	—	40
	II	28	—	1	—	29	—	—	—	—	—	—	—	—	3	13	10	3	—	—	—	—	—	—	—	29
	III	22	—	2	—	23	1	—	—	—	—	—	—	—	5	10	5	3	1	—	—	—	—	—	—	24
	III	31	—	3	1	34	—	—	1	—	—	—	—	—	—	16	13	5	1	—	—	—	—	—	—	35
Össze- sen	118	—	9	1	126	1	—	1	—	—	—	—	—	4	14	36	27	24	16	6	1	—	—	—	128	
f e s z t e. i s k o l a	I	35	1	7	—	34	8	—	1	—	—	—	—	—	—	—	5	17	18	2	1	—	—	—	—	43
	II	33	—	7	—	33	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	18	15	1	2	1	—	—	—	40
	III	37	—	2	—	35	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	9	15	8	6	1	—	—	—	39
Össze- sen	105	1	16	—	102	17	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	5	20	45	32	10	8	2	—	—	122
Fő- összeg	536	1	28	1	538	22	2	4	26	35	64	69	61	56	51	33	31	36	51	33	10	8	2	—	—	566

* A tanév végén.

A nagykanizsai izr. hitközség hittani intézményei.

Közli: **Dr. Neumann Ede.**

A hitoktatás a lefolyt tanévben is azon alapelvek szerint történt, a melyek tantervünknek irányt szabtak és a tananyag ki-
szemelésében vezéreltek. Gondunk volt arra, hogy az anyagot tel-
jességében feldolgozzuk és ez valamennyi osztályban és iskolában
sikerült is. A zsidó nép és vallás történetének, valamint a tanok és
intézmények kellő ismertetése mellett nagy súlyt helyeztünk a bibliai
olvasmányokra és a szentírás eredeti szövegének beható, tüzetes
tárgyalására. A héber nyelvtan elemeinek ismertetése ezen évben is
hathatós segédeszköznek bizonyult.

Mint mindig, úgy ezen szorgalmi időszakban is fájdalmasan
éreztek az egyöntetű hitoktatásnak és az egyetemes országos tan-
tervnek hiányát. Míg azon tanulók, kik a helybeli iskolákból kerül-
tek a magasabb tanintézetekbe, szépen haladtak és minden nehézség
nélkül feleltek meg a követelményeknek, addig azon növendékekkel,
kik másutt végezték az alsóbb iskolákat, most is meggyült a bajunk.
Nem csekély azok száma, a kik a héber betű ismerete nélkül
jöttek hozzánk, a kiket olvasásra kellett tanitanunk azon órákban,
melyek tantervünk értelmében a szent szöveg tüzetes ismertetésére
kell, hogy szolgáljanak. Különösen a falusi iskolákat végzett és a
horvát vagy szlapon vidékekről származó tanulónál kellett szomorú
tapasztalatokat tennünk.

A hitoktatás egyöntetű szervezése igazán már elodáz-
hatatlanná vált. Mindaddig, míg országos tantervünk nem lesz,
egyesek legkomolyabb törekvése is meddő és eredménytelen fog-
maradni.

A polgári iskolák, a felső kereskedelmi iskola és a főgymnasium
tanuló ifjúsága a legridegebb téli hónapok kivételével minden szom-
bat délután ünnepélyes istentiszteletre gyülekezett, a melyen a
felsőbb osztályok tanulóinak alkalmuk nyílt a tóra elé járulni. Az
exhortatio, melyet minden istentisztelet alkalmával e sorok írója
végzett, a felolvasott heti szakaszból indult ki és homiliákkal válta-
kozva tervszerűen tárgyalta a vallás- és erkölcstan legfontosabb
kérdéseit. A templomban végzett tanítás tehát összefüggésben volt
a tulajdonképeni hitoktatással. Szem előtt tartotta ugyan a predi-
káció sajátos jellegét, de a vallásos érzület ébresztésére és táp-

lálására azon eszközökkel élt, a melyeket az iskolai oktatásban is sikeresen használunk. Azt tapasztaltuk, hogy az exhortatiók ezen neme köti le legjobban az ifjuság figyelmét és maradandó nyomokat hagy a tanulók lelkében. Az istentiszteleten való megjelenés minden tanulót kötelez és az ifjuság jóakaratóval is találkozott.

A leány confirmationak ezen évben el kellett maradnia, mint-hogy a polgári iskola ujjaépítése következtében a tanév egy egész hónappal előbb végződött és a tanulók ennek folytán több héttel Sabuot előtt elszéledtek.

Hitoktatás a városi elemi iskolában.

I. osztály.

Heti 2 órában tanítja Kondor József. Tananyaga: a) héber olvasás; b) bibliai történet Ábrahámig.

II. és III. osztály.

Heti 2 órában tanítja Kondor József. Tananyaga: a) héber olvasás és egyes fontosabb mondatok fordítása; b) bibliai történet Mózes haláláig.

IV. osztály.

Heti 2 órában tanítja Kondor József. Tananyaga: a) héber olvasás, egyes imák fordítása és az ünnepek valamint a legfontosabb szertartások ismertetése; b) bibliai történet Salamon haláláig.

Tankönyv: a pesti izr. hitközségtől kiadott „Zsidó hitoktatás vezérfonala“, minden osztályban a megfelelő rész.

A városi polgári leányiskolában.

I. és II. osztály.

Heti 2 órában tanítja dr. Neumann Ede. Tananyag: a) bibliai történet az első templom elpusztulásáig; b) vallásban: istenismeret és istentisztelet, egyéni tökéletesség és társadalmi erkölcs; c) az imakönyv tüzetes ismertetése és egyes imák fordítása.

III. és IV. osztály.

Heti 2 órában tanítja dr. Neumann Ede. Tananyag: a) a zsidók története napjainkig; b) rendszeres vallás- és erkölcsstan; c) ima-fordítás.

Tankönyvek: Halász és Schlesinger, Zsidó vallástani vezérfonal; Cassel, Zsidók története; Hochmuth-Szép, Mózesi hit- és erkölcsstan.

A városi polgári fiúiskolában.

Heti 2 órában tanítja Hoffmann Mór. Tananyaga: a) történet vázlatosan; b) az imakönyv ismertetése és szentírási szemelvények fordítása.

Tankönyvek ugyanazok mint a leányiskolában.

Értesítés a jövő tanévre.

A tanulók felvétele mind a három iskolában szept. 1., 2. és 3. napjain d. e. 9—12, délután 3—5 óráig a következő szabályok szerint történik, a javító vizsgálatok aug. 31-én d. e. 9—12, d. u. 3—5 óráig tartatnak.

Az elemi iskola I. osztályába azon tanulók vétetnek fel, kik legalább $5\frac{1}{2}$ évesek és kiken az oltás sikeresen eszközöltetett, mi szükség esetén bizonyítvánnyal igazolandó.

A polgári iskola I. osztályába azon tanulók vétetnek fel, kik legalább 9 évesek és az elemi iskola 4 osztályát kielégítő sikerrel végezték, vagy felvételi vizsga által kimutatják, hogy a IV. osztály számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassággal bírnak.

A felső kereskedelmi iskola alsó osztályába azon tanulók vétetnek fel, kik a gymnasium, reál-, vagy polgári iskola alsó 4 osztályát legalább elégséges sikerrel végezték és azt bizonyítvánnyal igazolják. A középső és felső osztályba oly tanulók vétetnek fel, kik az alsó, illet. középső osztályt ugyanezen, vagy vele egyenlő fokú szakiskolán legalább elégséges sikerrel végezték.

Ugy a polgári, mint a felső kereskedelmi iskolába ujonnan belépő tanulók születési és újraoltási bizonyítványt tartoznak bemutatni.

Születési bizonyítvány nélkül sem a polgári, sem a felső kereskedelmi iskolába egy tanuló sem fog felvétetni, mire ezuttal a t. szülők figyelmét különösen felhívjuk.

Javító vizsgálra bocsáttatnak:

a) az elemi iskolában azon tanulók, kik legfeljebb 2, a polg. iskolában azok, kik legfeljebb 3 tantárgyból kaptak elégtelen osztályzatot.

b) a felső kereskedelmi iskolában azon legfeljebb 2 tantárgyból bukott tanuló, kiket erre a tanári kar ítélete feljogosít, mely körülmény az iskolai bizonyítványban jelezve van.

a) Évi tandíj az elemi fuiskolában:
helybeliek részére 20 frt, vidékiek részére 24 frt.

az elemi leányiskolában:

1—4. oszt. helybeliek részére 20 frt, vidékiek részére 24 frt.
5—6. „ „ „ 32 „ „ „ 40 „

a polgári iskolában:

helybeliek részére 32 frt, vidékiek részére 40 frt.

a felső kereskedelmi iskolában:

minden osztályban 80 frt.

A tandíj 2 részletben fizetendő, és pedig az 1. részlet a beiratáskor, a 2. részlet február hó elején.

b) Beiratási díj az elemi és polgári iskolában: helybeliek részére 1 frt, vidékiek részére 2 frt; a kereskedelmi iskolában 5 frt.

Tandíjmentességért folyamodók tartoznak kellően felszerelt kérvényeiket aug. 15-éig a hitközségi elöljárósághoz benyújtani.

Bún Samu,
igazgató.

Sajtóhibák:

A 4. old. fölülről 21. sor Hirschmann h. olv. Hirschfeld
„ 15. „ alulról 18. „ ösztöndíjazására h. olv. ruháztatására.

TARTALOM.

	Oldal
I. Iskolaszék	2
II. Jelentés a lefolyt 1896—97-iki tanévről	3
III. Könyvtár	6
IV. Tanszerek	12
V. Tanintézetünk jötevői, ösztöndíjak	13
A) Elemi iskola.	
VI. Tantestület	18
VII. Érdemsorozat	19
a) leányiskola	19
b) fiúiskola	23
B) Polgári iskola.	
VIII. Tantestület	32
IX. Kellert Lajos jubileuma	33
X. A Polgári iskola tanterve	35
XI. Érdemsorozat	45
C) Felső kereskedelmi iskola.	
XII. Tanári kar	50
XIII. Tanterv és tankönyvek	52
XIV. Kivonat a nagykanizsai felső ker. isk. szervezeti szabályzatából	69
XV. Fegyelmi szabályok	72
XVI. Önképzőkör	76
XVII. Érdemsorozat	78
XVIII. Jelentés a lefolyt tanévben tartott érettségi vizsgálatról	82
XIX. A lefolyt tanévben végzett tanulók alkalmazási helye	87
<hr/>	
XX. Statisztikai táblázatok	88
XXI. A nagykanizsai izr. hitközség hittani intézményei	90
XXII. Értesítés a jövő tanévré	93

